

2003

3

XIII

**Klauzury
na FaVU 2003**

UDÁLOSTI
na VUT v Brně

**Program EuCoNet:
Internet pro seniory**

**GPS stanice na střeše
Fakulty stavební**

**Fakulta chemická
nabízí nové obory**

Obsah

- 3 JAK JSEM PŘELSTILA TECHNICKOU CIVILIZACI**
- 4 PŘEDSTAVUJEME NOVÉ PROREKTORY**
- 8 CO SI O TOM MYSLÍTE?**
- 9 SPOLUPRÁCE EVROPSKÝCH UNIVERZIT V OBLASTI LETECTVÍ A KOSMONAUTIKY**
- 10 TUBO - DRUŽICOVÁ GPS STANICE NA STŘEŠE FAKULTY STAVEBNÍ**
- 13 FIRST TUESDAY ACADEMIC**
- 15 CÍLEM PROGRAMU EUCONET JE NAUČIT SENIORY UŽÍVAT INTERNET**
- 16 KLAUZURY NA FAVU 2003**
- 18 VÝZNAMNÉ OSOBNOSTI HISTORIE VUT V BRNĚ – REKTOŘI**
- 19 VÝCHOVA STROJNÍCH INŽENÝRŮ PRO XXI. STOLETÍ**
- 20 TRADIČNÍ DEN FIREM NA FAKULTĚ STROJNÍHO INŽENÝRSTVÍ**
- 21 PŘIHLÁŠKY NA KOLEJE PRO AKADEMICKÝ ROK 2003/2004 ELEKTRONICKY**
- 22 ECDL – „ŘIDIČÁK NA POČÍTAČ“**
- 23 NOVÉ STUDIJNÍ PROGRAMY NA FAKULTĚ CHEMICKÉ**
- 24 KONFERENCE DOKTORSKÉHO STUDIA FAKULTY STAVEBNÍ**
- 25 VYSOKOŠKOLSKÉ VZDĚLÁVÁNÍ V KONTEXTU GLOBALIZAČNÍCH TENDENCÍ**
- 26 SENIOŘI JSOU VZORNÍ STUDENTI**
- 27 INFORMACE**
- 30 NOVÉ UČEBNÍ TEXTY A PUBLIKACE**
- 31 SPORTPARTY 2003**

Vydává: Vysoké učení technické v Brně, nakladatelství VUTIUM. Šéfredaktorka: PhDr. Jitka Vanýsková, tel.: 541 145 503, e-mail: vanysko@ro.vutbr.cz; vydání připravil: Mgr. Igor Maukš, tel.: 541 145 345, e-mail: mauks@ro.vutbr.cz.

Redakční kruh: Doc. RNDr. Petr Dub, CSc., Prof. Ing. Jiří Kazelle, CSc. (prorektor), PhDr. Alena Mizerová (ředitelka nakladatelství VUTIUM), Doc. Ing. Eva Münsterová, CSc. (FSI VUT), PhDr. Jitka Vanýsková (šéfredaktorka).

Grafický návrh: David Tieku. Sazba: Studio Arx, s. r. o. Adresa redakce: VUT v Brně, Antonínská 1, 601 90 Brno, fax 541 145 348, <http://www.vutbr.cz>. Tisk: Graphical, s. r. o., Brno.

Jak jsem přelstila technickou civilizaci

JUDr. Gita Fuchsová je od roku 2002 generální konzulkou České republiky v Los Angeles. V minulosti působila jako manažerka Centra experimentálního divadla v Brně. V letech 1996–2000 byla generální konzulkou ČR v Kapském Městě v Jihoafrické republice, další dva roky vykonávala na Ministerstvu zahraničních věcí ČR funkci ředitelky Sekretariátu České komise pro UNESCO. Podílela se na organizování mezinárodních kulturních projektů (Mir Caravan 1989), výstav („Celebrate Prague“, WTC, New York, 1994) a vzdělávacích projektů v oblasti kulturní politiky a managementu.

Když jsem před rokem nastoupila do Los Angeles, byl to pro mne civilizační šok: 88 měst spojených v jeden megalomanský celek propojený labyrintem neprůjezdných dálnic, kde se všemi směry v každou denní či noční hodinu řítí tisíce aut. Že jsem první týdny vůbec našla cestu do práce a zpět domů, že jsem vůbec našla odvahu zaparkovat v několika patrech podzemních garáží a pak své auto opět našla, připisuji mocným kouzlům Tokološů, afrických to strašidylek, která nade mnou tentokrát držela ochranné pařátky.

Nemohlo být většího rozdílu oproti milované Africe: ze země příjemně rozvojové do země nejvyspělejších technologií! Poddala jsem se tomuto klamnému mýtu a domnívala se, že mi všudeobklopující technika bude sloužit a usnadňovat život. A tak jsem začala posílat dopisy e-mailovou poštou a pořídila jsem si kabelovou televizi a začala jsem nakupovat v automatizovaných supermarketech a ovládat klimatizaci a...

A dopisy nechodily, neboť servery padaly jako zralé hrušky, a servisnímu technikovi se nelze dovolat, neboť telefony odpovídají jen umělohmotnými hlasy, a kabelová televize se sama vypíná, když ji dva dny nesledujete, a když se zase sama od sebe zapne, tak sledujete 89 stanic... No a když po 89. přepnutí narazíte na divatelný program, tak je každých pět minut přerušován pětiminutovou reklamou, a bloudíte v rozlehlých halách překypujících potravinami, ale bez prodavačů, a požíváte, které nakoupíte, vám v ledničce vydrží měsíc, aniž by podlehly přirozené zkáze, a vřelé lidské slovo nahrazujete samomluvou, a v plně klimatizovaných místnostech si ve slunném létě berete do práce rukavice a čepici a v zimě, kdy se kalifornské stálesvítilí mrazivé slunko sklání a opírá do prosklených stěn vaší kanceláře, odkládáte i trička a ovíváte se spisy a z plných plic vdechujete upravený umělý vzduch a berete si další prášek proti bolení hlavy.

A tak se vracíte ke klasickému peru a tužce a poštovním holubům a tamtamům.

A tak si nezakoupíte „antireklamátor“, přístroj, který vám ze sledovaného pořadu sám vystřihuje reklamu, abyste se mohli nerušeně dívat na film, ale vracíte se do hospod a na televizi rezignujete.

A tak nakupujete na organických trzích, kde je vše sice asi třikrát dražší, ale chléb tam nakoupený vám po týdnu krásně zplesniví.

A přestanete se samomluvou a začnete si povídat se svým manželem.

Jenom bohužel nemůžete pořádně vyvětrat.

Gita Fuchsová
(generální konzulka ČR v Los Angeles)

Představujeme nové prorektory

Rektor VUT v Brně Prof. RNDr. Ing. Jan Vrbka, DrSc., jmenoval 30. ledna 2003 podle § 10, odst. 4) zákona č. 111/98 Sb. o vysokých školách, a po souhlasném vyjádření AS VUT, nové prorektory pro tříleté funkční období od 1. února 2003. Podle článku 18, odst. 1) písm. a) Statutu VUT vydal rektor rozhodnutí vymezující jejich působnosti. Představy a cíle nově jmenovaných prorektorů, se kterými přicházejí do svých funkcí, představí časopis Události postupně prostřednictvím malé ankety. V tomto čísle na otázky redakce odpovídali prorektor pro vnější vztahy Prof. Ing. Jiří Kazelle, CSc., a prorektor pro strategický rozvoj Doc. Ing. Karel Rais CSc., MBA.

Prof. Ing. Jiří Kazelle, CSc.,

prorektor pro vnější vztahy
(druhé funkční období)

a) je odpovědný za:

- vytváření organizačních podmínek pro vysílání studentů VUT a přijímání studentů z jiných vysokých škol ke studiu v rámci studijních programů,
- efektivní a operativní využívání programů mobility,
- zabezpečování informací pro mobilitu a prezentaci zejména v zahraničí k vytváření zájmu a znalostí o VUT a k rozvoji mobility,
- přípravu a projednávání dokumentů, dohod a smluv v rámci vnějších vztahů VUT, sledování a kontrolu jejich naplňování,
- přípravu a zabezpečování návštěv na úrovni rektora (ve spolupráci se sekretariátem rektora)
- rozvoj spolupráce s hospodářskou a podnikatelskou sférou a získávání podpory z této sféry,
- přípravu nových a aktualizaci stávajících propagačních materiálů v tištěné a digitální podobě a jejich programovou distribuci.

b) je pověřen řízením Útvaru vnějších vztahů.

☞: Co bude Vaší prioritou, čeho byste chtěl v oblasti, která Vám byla svěřena, dosáhnout?

Mým úkolem bude pokračovat v činnostech, které jsou obsaženy v pojmu „vnější vztahy“, v kontaktech s tuzemskými univerzitami, s domácí realizační hospodářskou sférou a získávání podpory z této sféry, s orgány státní správy, orgány měst v regionu, firmami a institucemi v oblasti zájmu VUT. Pozornost bude nadále věnována spolupráci se zahraničními univerzitami a institucemi zejména s vazbou na Evropskou unii. Bude kladen důraz na vnější prezentaci VUT při vytváření znalostí a zájmu o VUT k rozvoji mobility. Budou vytvářeny organizační podmínky pro vysílání studentů VUT a přijímání studentů z jiných vysokých škol ke studiu v rámci studijních programů s podporou rozvojových projektů a dalších aktivit. Z naznačených úkolů plyne, že řada oblastí zasahuje i do resortů mých kolegů, a půjde tedy o koordinovanou činnost celého týmu vedení VUT. Jednou z mých snah bude přispět k týmovému pojetí řešení problémů bez zbytečné byrokracie a v dělné kolegiální atmosféře.

Za prioritní považuji aktivity související s naším vstupem do Evropské unie – od osvětové činnosti předcházející vlastní vstup, přes spoluúčasť na harmonizaci předpisů a legislativy až po výrazné napojení naší univerzity na zahraniční partnery. To znamená také vytvářet podmínky ke zvýšení mobility našich studentů a učitelů a k jejich aktivnímu působení na zahraničních univerzitách a institucích, jakož i vytvářet podmínky pro pobyt zahraničních studentů a učitelů na našich fakultách. V těchto oblastech vidím jisté problémy, zejména v uznávání části studia absolvovaného naším studentem na zahraniční univerzitě a s tím související relativně malý zájem o výjezdy a dále v zajišťování kvalitního a pro zahraniční studenty zajímavého studijního programu při jejich pobytu na fakultách VUT, včetně praxí v podnicích.

Chtěl bych napomoci zlepšení situace v uvedených oblastech, přispět k permanentnímu procesu zvyšování kvality studia na VUT a v neposlední řadě pomoci s další integrací naší univerzity do evropských struktur.

U Co považujete za přednosti a co za nedostatky VUT v Brně?

Naše Vysoké učení technické – to nejsou jen ryze technicky zaměřené fakulty. Je zde i fakulta zaměřená na ekonomiku, což z hlediska skladby technické univerzity považuji za ideální kombinaci. Jsou zde i fakulty a obory zaměřené technicko-umělecky a jedna fakulta je vysloveně umělecká. Na jedné straně je tato široká skladba odborností a aktivit jistě výraznou předností naší univerzity, na straně druhé však poněkud komplikuje aplikaci některých hodnotících kritérií a s tím související řízení celé univerzity.

Absolventi naší univerzity zastávají řadu významných míst v podnicích a institucích. Z tohoto pohledu existuje teoreticky významná přednost v možných kontaktech a v široké spolupráci s průmyslem a dalšími institucemi. Technická univerzita musí mít velice silné zázemí v průmyslu a vazby na něj. Technická univerzita nesmí být prosebníkem o příspěvek z průmyslu, ale musí hrát aktivní partnerskou roli. Podniky a jejich vývojové útvary musí cítit potřebu spolupráce s vysokou školou, a to nejen z důvodů prestižních, ale z nutnosti využití obrovského intelektuálního potenciálu univerzity. Společná vývojová pracoviště, účast pracovníků školy ve vývojových programech podniků a naopak předávání aktuálních nových poznatků z průmyslu studentům by mělo být normální, a nikoliv výjimečné. Že tomu tak není v potřebné míře, je jistě dáno řadou okolností objektivních, ale i subjektivních. Nevyužití všech dostupných možností v této oblasti považuji za nedostatek VUT.

U Jakým směrem by se VUT v Brně mělo v příštích letech ubírat?

Jak jsem již uvedl, VUT v Brně má velmi široké spektrum fakult a odborností, které zasahují od techniky přes ekonomiku, obory technicko-umělecké až k vysloveně uměleckým. Nelze tedy zcela hovořit o směru, kam by se VUT mělo ubírat jako technická univerzita, ale je třeba se na tuto otázku dívat poněkud širěji. Vedení VUT se hlásí k myšlence budovat naši školu jako „podnikající univerzitu“. Podnikající v tom dobrém slova smyslu, tedy budovat instituci, která je schopna realizovat výsledky své tvůrčí práce v praxi. Nejedná se jen o „test“ smyslu-

plnosti naší tvůrčí práce, ale také o možnost získat potřebné finanční prostředky mimo nedostatečné dotační zdroje z MŠMT. Je však nutné najít rozumnou míru mezi snahou získávat peníze z tvůrčích a podnikatelských aktivit a mezi dalšími činnostmi a aktivitami, které nesmějí být na univerzitě potlačeny. Najít rozumnou míru mezi tím, kdy tvůrčí činnosti a jejich výsledky podporují rozvoj univerzity a její pedagogickou oblast, a situací, kdy pro podnikání již takříkajíc není na výuku čas, kdy univerzita ztrácí svého „ducha“, ztrácí své základní poslání být vrcholnou vzdělávací institucí, být odkazem myšlení a vědomostí, které se dědí z generace na generaci.

Nedávno mne zaujal článek Mirka Čejky, emeritního docenta Masarykovy univerzity v Brně, který se zamýšlel nad posláním univerzity a citoval mj. některé myšlenky amerického spisovatele Roberta Pirsiga. „*Skutečná univerzita není materiální. [...] Skutečná univerzita, které nemůže nic nadiktovat žádný zákon a kterou nelze rozeznat podle nějakého uspořádání cihel, prken nebo skla, [...] nemá konkrétní místo. Nepatří jí žádný majetek, neproplácí mzdy, nepobírá žádné materiální požitky. Skutečná univerzita je stavem ducha a myslí. Je velkým odkazem racionálního myšlení, jež lidstvo dědí po mnoho staletí od lidí, kteří mají profesorský titul, avšak ani tento titul není součástí skutečné univerzity. Skutečná univerzita není nic jiného než žijící a nekončící suma rozumu. Kromě tohoto stavu ducha, ‚rozumu‘, však existuje právnická osoba, která se bohužel rovněž nazývá univerzitou, ale jde o něco jiného. Je to nezisková organizace vytvořená státem a má konkrétní adresu. Je vlastníkem majetku, dokáže proplácet mzdy, přijímat peníze a současně reagovat na tlak zákonů. Jenže tahle druhá univerzita, právnická osoba, neumí učit, nevytváří nové vědění, nehodnotí myšlenky. Se skutečnou univerzitou nemá nic společného. Je to jen stavba, pouhé místo, soubor budov s příznivými podmínkami pro existenci skutečného chrámu. [...] První univerzita z vědomí vedoucích osobností jako by naprosto zmizela. Existují pro ně již nikoli univerzity, nýbrž jen vysokoškolská výuková zařízení, která už mají být dokonce organizacemi ziskovými. Mluví-li se o univerzitách dnes, jsou to většinou jen materiálně kvantitativní údaje: rozpočty, investované peníze, počty posluchačů, mzdy, školné, granty, tuny betonu na nové budovy atd. atd.“ Je to jistě černobílý pohled, dva extrémy, dva krajní náhledy, ale realita je*

někde mezi nimi. Naše univerzita by se neměla blížit k žádné z těchto krajních mezí, ale měla by být kvalitní, vyváženou tvůrčí a vzdělávací institucí se širokým spektrem aktivit jak v oblasti výzkumné a umělecké, tak i pedagogické, jak v oblasti materiální, tak i duchovní.

Před třemi lety, když jsem nastupoval do prvního funkčního období, jsem vyslovil přání, aby se naše škola zařadila mezi ty technické univerzity, které budou vyhledávány studenty ze zemí na západ od našich hranic, aby zde studovali v rámci mobility obvyklé mezi tamními univerzitami, aby absolvent našeho Vysokého učení byl akceptován nejen kvůli svým znalostem, ale i kvůli jménu univerzity, kterou absolvoval. Na tomto přání nechci nic měnit, snad jen dodat, že věřím, že Vysoké učení technické v Brně bude patřit mezi dobré univerzity států Evropské unie.

Doc. Ing. Karel Rais CSc., MBA,
prorektor pro strategický rozvoj
(první funkční období)

a) je odpovědný za:

- zpracování a projednávání dlouhodobých záměrů a jejich aktualizací v souladu s požadavky a postupy vymezenými

- zákonem o vysokých školách a Statutem VUT a ministerstvem formulovaným dlouhodobým záměrem a podmínkami a vládními dokumenty k politice vzdělávání,
 - koordinaci přípravy, předkládání, uskutečňování a hodnocení projektů VUT v rámci rozvojových programů MŠMT pro oblast infrastruktury VUT v návaznosti na projekty připravované v přímé odpovědnosti rektora nebo ostatních prorektorů,
 - přípravu, zpracování, prezentování a projednávání strategických záměrů a vizí VUT ve spolupráci s kvestorem VUT a jeho odbory,
 - systém hodnocení kvality činností VUT, sledování a koordinaci jeho složek,
 - komplexní rozvoj informačních a komunikačních technologií, organizačních struktur pro uchovávání, získávání informací a znalostí a rozvíjení informační a znalostní základny,
 - zastupování strategických zájmů VUT v poradních sborech.
- b) je pověřen zastupováním rektora v řízení Ústřední knihovny VUT.

U: Co bude Vaší prioritou, čeho byste chtěl v oblasti, která Vám byla svěřena, dosáhnout?

Možná by bylo dobré úvodem říci, co rozumím pod pojmem „strategie VUT“. Obecně je strategie školy charakterizována dlouhodobým směřováním univerzity k množině cílů a konkrétními možnostmi univerzity v daném prostředí, které umožňují tyto cíle uskutečňovat. *Základním cílem strategického řízení univerzity by mělo být dosažení určité konkurenční výhody* (lepší využitím vnitřních zdrojů) ve srovnání s ostatními konkurenty s cílem uspokojit trh a *uspokojit očekávání zájmových skupin* (tzv. stakeholders – např. pracovníků univerzity, posluchačů, orgánů místní správy, zástupců státu a MŠMT, akreditačních komisí atd.). A nyní od teorie ke konkrétní aplikaci.

Strategie VUT byla již dříve definována tzv. Dlouhodobým záměrem rozvoje VUT na léta 2000 až 2005 a je každoročně tzv. Aktualizací Dlouhodobého záměru VUT zpřesňována. Jako děkan fakulty jsem vždy považoval za klad, že vedení VUT (tj. včetně děkanů a zástupců fakult v senátech) definovalo pro-

stor (jistě „mantinely“), v němž jsme se s celým managementem fakulty mohli pohybovat.

Jednou z mých hlavních priorit v následujícím období je úprava (resp. zpřesnění) strategie univerzity a zejména uvedení dílčích (v teorii managementu se říká funkčních) strategií univerzity a jednotlivých fakult v život. Z toho všeho vyplývá potřeba poměrně značné komunikace s vedením univerzity a vedením fakult. Dále přímo zodpovídám za rozvoj informačních systémů na univerzitě, což znamená těsnou spolupráci s knihovnami a zejména s CVIS.

Úkoly, které jsou postaveny před prorektora pro strategický rozvoj, prochází napříč celým systémem řízení VUT, proto vyžadují těsnou spolupráci s příslušnými prorektory a proděkany. Obecně mezi moje základní úkoly patří:

- odpovědnost za zpracování, projednávání a naplňování dlouhodobých záměrů a jejich aktualizací,
- odpovědnost za komplexní rozvoj informační infrastruktury VUT zahrnující i knihovní systémy,
- řízení přípravy podkladů pro výhledy a prognózy ve funkční, dislokační a investiční oblasti přesahující horizont přijatých dlouhodobých záměrů,
- řízení přípravy, prosazování a hodnocení rozvojových programů.

V současné době jsem s panem profesorem Ondráčkem dělal „inventuru“ plnění Dlouhodobého záměru VUT. Ve spolupráci s vedením jednotlivých fakult jsme provedli jistou strategickou analýzu rozvoje VUT. Tato inventura a výjezdní zasedání školy, které se uskuteční 18. a 19. března ve Všemíně, by měla přispět k aktualizaci Dlouhodobého záměru VUT. Myslím, že bychom si mohli popovídat o mých konkrétních úkolech až po tomto výjezdním zasedání. Jednání totiž významně ovlivní obsah aktualizace Dlouhodobého záměru VUT na rok 2004, k němuž se vyjádří senát VUT a celá univerzitní veřejnost. Dosažení takto definovaných strategických cílů bude základním úkolem nejenom pro mne, ale i pro další prorektory.

: Co považujete za přednosti a co za nedostatky VUT v Brně?

Mezi základní přednosti VUT považuji pracovníky a zaměstnance. Vždyť se stačí podívat do více než stoleté historie školy

a najdete tam jména, která jsou v konkrétních oborech minimálně evropským pojmem. Za obrovský kapitál, který nemusí být vždy zcela využit ku prospěchu VUT, považuji doktorandy – vždy jsem tvrdil, že to jsou naši nástupci a je potřeba je vychovat. Když se setkám s absolventy školy, vidím, že tento kapitál neumíme také – ve srovnání např. se zahraničními univerzitami – zcela využít. Třeba by pak spolupráce s podniky byla ještě lepší.

Osobně za klad považuji i demokratický styl řízení, který jsem oceňoval u předcházejícího vedení školy a který umožnil nalézt řešení i v řadě konfliktních situací, jež se pochopitelně vyskytnou v řízení univerzity.

Na některé nedostatky upozornila zmiňovaná analýza systému řízení školy. Tak např. ve srovnání s evropskými univerzitami máme stále velký počet rozvrhových hodin týdně na fakultách; struktura asistentů, docentů a profesorů stále ještě není optimální; na VUT studuje poměrně málo zahraničních studentů; mobilita našich posluchačů i učitelů je ve srovnání s Evropou výrazně nižší; srovnání informačního systému školy se systémy jiných evropských univerzit vychází pro náš systém stále nepříznivě; jsou problémy s ochranou duševních a autorských práv produktů, které vznikly na škole, atd. atd.

Ale proto jsme dělalí analýzu stávajícího systému, abychom tyto nedostatky nejprve identifikovali a pak je následně odstranili.

: Jakým směrem by se VUT v Brně mělo v příštích letech ubírat?

VUT by mělo být plně srovnatelné s předními evropskými univerzitami; mělo by být schopno pružně reagovat na měnící se prostředí a současně by si mělo zachovat výhodu konzervativního univerzitního tělesa; mělo by být organizací, která výrazně ovlivňuje nejenom technický, vědecký či podnikatelský život, ale i společenský život jak Brna, tak i celé České republiky.

Definitivní odpověď na tuto otázku bude obsažena v aktualizaci Dlouhodobého záměru VUT. Domnívám se, že by bylo vhodné se k tomuto problému v dubnu vrátit.

Co si o tom myslíte?

Začátkem února se v Centru VUT na Antonínské ulici v Brně uskutečnil třetí ročník semináře First Tuesday. Z diskusního panelu na téma inovační podnikání, podpora podnikatelství a intelektuální kapitál vyplynula velmi malá informovanost zástupců firem o současném dění na vysokých školách a možnostech vzájemné spolupráce. Na dosavadní zkušenosti se spoluprací VUT v Brně s podnikatelskou sférou jsme se zeptali děkana Fakulty informačních technologií VUT v Brně Prof. Ing. Tomáše Hrušky, CSc.

Předem podotýkám, že se budu vyjadřovat pouze za oblast informačních technologií, která zejména v oblasti software může být specifická. Vývoj i výrobky lze totiž realizovat s poměrně dostupnou technologií, a to v celkem libovolném prostředí. Narážím tím na absenci nutnosti využívat úzce specializovaná zařízení, kterých se obvykle firmám nedostává, a jsou proto ke spolupráci se školou nuceny. Navíc nehmotnost výrobků snadno zastře amatérismus a nekvalitu výroby, takže i zde se firmám spolupráce s teoreticky vzdělanými odborníky jeví jako zbytečná ztráta času i peněz. Že jde naopak o jedny z nejsložitějších systémů, to se pomní, a že bez řádného teoretického základu vznikají výrobky typu „jak pejsek s kočičkou vařili dort“, není vždy na první pohled patrné.

Hodnocení navíc provádím v situaci, kdy webové stránky naší fakulty obsahují veškerou a obsáhlou informaci o našich aktivitách vědeckých, výzkumných, publikačních, a to i u studentů, takže je jen otázkou vcelku minimálního úsilí si snadno zjistit, co od nás může ta která firma čekat, a to detailně. Spolupráci s firmami není nikomu bráněno a studentské projekty realizované ve firmách jsou podporovány.

Nejdříve zopakují to, co jsem původně (před zkrácením) dal jako podklad do výše zmíněné panelovky.

Zkušenosti posledních dvanácti let ukazují, že organizace z firemní sféry se dělí do dvou základních oblastí a v každé z nich ještě dále do dvou skupin:

První skupina nepochopila význam slova spolupráce nebo se nad jeho obsahem ani nezamyslela. Není jí jasno, že spolupráce musí mít nějaký smysl pro obě strany, že se musí udržovat z obou stran a obě strany stojí čas, a tedy i peníze. Část této skupiny považuje vysokou školu za zdroj vysoce kvalifikované pracovní síly, která uložena k zimnímu spánku vyčkává, až bude moci tu kterou firmu vytáhnout z jejich nárazových problémů. Požaduje studenty a učitele, kteří se rychle zapojí do úkolů firmy, pomohou je zvládnout a po uklidnění situace se opět tiše vytratí. Druhá část této skupiny zase očekává, že (obvykle po telefonické objednávce) vysoká škola promptně dodá seznam vhodných absolventů (pokud možno seřazených podle studijních výsledků spolu s čísly mobilů a adresami), nebo ještě lépe samotné exkluzivní absolventy již přesvědčené o nezbytnosti v dané firmě nastoupit.

Druhá skupina již chápe, že spolupráce je oboustranná záležitost. Z větší části je spolupráce realizována formou vedení projektů v současnosti vesměs diplomových, v budoucnosti i bakalářských. I zde je klíčovou otázkou schopnost firmy obětovat část pracovní kapacity na vedení prací. Také tady dosti firem zklame a nechá

v klíčovém okamžiku vedený projekt na holičkách z důvodu řešení momentálních vlastních problémů. Pouze velmi malá zbývající část firem dotáhla spolupráci dále, tj. do fáze společných projektů, případně smluvně vázaných, na kterých spolupracují větší skupiny z obou stran. Zde se dostáváme do oblastí spolupráce na rozsáhlejších projektech, ve kterých se účastní i vědeckí pracovníci a studenti doktorského studia. Je nutné rozlišit školu jako instituci a její zaměstnance a studenty. Jejich zájmy jsou často společné, ale mohou být i rozdílné. Zrovna realizace jejich nápadů cestou školy může být toho příkladem. Své nápady budou realizovat ve firmě prostřednictvím spolupráce jejich vysoké školy pouze tehdy, pokud to pro ně bude přínosem. Jinak své nápady budou realizovat ve firmách přímo, a nikoliv prostřednictvím spolupráce se školou. Proto se jak vysoké školy, tak stát musí starat o to, aby spolupráci skutečně všechny zúčastněné strany chtěly provozovat, protože budou mít pocit, že je to nejlepší cesta k realizaci jejich nápadů.

Na závěr snad stručné hodnocení diskuse o tomto tématu na semináři First Tuesday. Na shora uvedeném úvodu po absolvování semináře nechci nic měnit. Snad jenom to, že situace je horší, než jsem čekal. Kromě pana kvestora MU Ing. F. Galleho, který se šarmem sobě vlastním snašel zbytečné invektivy z oblasti komerční sféry, a mne nebyl zde nikdo další za akademickou sféru. Zbytek panelu tvořili pánové z oblasti komerční, kteří podle mne nevěnují problému spolupráce dostatečnou pozornost. Na setkání se dostavili nepřipraveni k diskusi. Školu kritizovali, že učí příliš dlouho, avšak o bakalářském studiu nevěděli téměř nic, a bakaláře prezentovali jako nedostudované inženýry. Jejich výroky, že firmám stačí jeden dva semestry univerzitního vzdělání a zbytek již zvládnou sami nebo že nejlepší spolupráce s univerzitní sférou se jim jeví od Košic na východ, mne vcelku přesvědčily, že skutečný vývoj firmy nedělají a pro svoji výrobu potřebují buďto lepší řemeslníky, nebo odborníky, kteří v nouzi pracují pod cenou. To však není platforma pro vysokou školu s kvalitním výzkumem, za kterou se doufám považujeme. Potom není divu, že nebylo na čem stavět.

Skončili jsme tedy u základních informací o zcela jasných věcech. Možná i to byl přínos. Co se mne týká, mám pocit, že ty firmy, které skutečně spolupracovat chtějí, nechodí na podobné semináře a dávno již spolupracují. Zde se pak otevírá prostor pro profesionální diskutéry, což však naopak není místo, kam chodívám často.

Prof. Ing. Tomáš Hruška, CSc., děkan FIT VUT v Brně

Spolupráce evropských univerzit v oblasti letectví a kosmonautiky

Ve dnech 27. a 28. ledna se v Centru VUT v Brně uskutečnil workshop s názvem *Úloha a možnosti evropských univerzit v tematické prioritě „Letectví a kosmonautika“* rámcového programu EU. Tato akce proběhla v rámci projektu EASN – European Aeronautics Science Network a z pověření mezinárodního řídicího výboru projektu ji zorganizoval Letecký ústav Fakulty strojního inženýrství. EASN představuje otevřenou síť evropských univerzitních leteckých ústavů, zaměřenou na posílení úlohy univerzit v evropském výzkumu.

Mezi základní cíle EASN patří zintenzivnění spolupráce univerzit s průmyslovými a výzkumnými podniky, umožnění účasti zemí s omezeným leteckým průmyslem, ale silným univerzitním zázemím v evropských výzkumných aktivitách a vytvoření diskusního fóra pro strategické otázky vědy, výzkumu a vzdělávání v oblasti letectví.

Brněnský workshop se setkal s velkým zájmem, o čemž svědčí více než 60 účastníků z 15 zemí. Byli mezi nimi nejen zástupci 21 evropských univerzit, ale i výzkumných ústavů a velkých leteckých výrobců, jako je např. Airbus. Evropská komise byla zastoupena hlavním vědeckým pracovníkem Odboru pro letectví Dr. Knörzerem.

Hlavní přednesené referáty se týkaly zvláštností leteckého výzkumu v Evropské unii, vize pro rok 2020 jako technologické výzvy evropského leteckého průmyslu, možností univerzit v 6. rámcovém programu, přípravy průmyslu na tento program

Dr. D. Knörzer zastupoval na workshopu Evropskou komisi pro letectví.

a struktury a možností projektu EASN. Samostatný blok byl věnován prezentacím univerzit zemí kandidujících na členství v EU, kde se svým příspěvkem vystoupil i ředitel Leteckého ústavu Prof. Ing. Antonín Píštěk, CSc. V několika specificky zaměřených paralelních sekcích pak proběhla intenzivní diskuse o nově navrhovaných projektech pro 6. rámcový program a možné budoucí spolupráci v jejich rámci.

Workshop byl účastníky všeobecně hodnocen jako velmi úspěšný a dobře zorganizovaný. Podrobnosti o projektu EASN mohou zájemci nalézt na www.easn.net a kompletní soubor příspěvků přednesených na brněnském workshopu na <http://lu.fme.vutbr.cz/easn>.

Prof. Ing. Antonín Píštěk, CSc.,
ředitel Leteckého ústavu FSI VUT v Brně

SUMMARY:

A workshop entitled *The Role and Possibilities of European Universities in the Aviation and Space thematic priority of the EU framework programme* was held at the BUT Centre on 27th and 28th January. This event was held as part of the EASN project – (European Aeronautics Science Network) and, authorized by an international steering committee, it was the Aviation Institute at the faculty of Mechanical Engineering that organized it. EASN is an open network of European university aeronautic institutes designed to strengthen the role of universities in the European research.

TUBO - družicová GPS stanice na střeše Fakulty stavební

Ústav geodézie Fakulty stavební VUT v Brně již druhým rokem zajišťuje provoz permanentní družicové stanice globálního polohového systému GPS. Tento radionavigační systém slouží k určování polohy osob, lodí, letadel a dalších objektů s přesností od několika metrů do několika milimetrů kdekoli na zeměkouli. Kromě tohoto hlavního využití se systém GPS aplikuje i v geodézii a ve výzkumu geodynamiky Země. V celé České republice jsou pouze dvě permanentní družicové stanice GPS mezinárodní sítě těchto stanic – druhá je v provozu na observatoři Pecný v Ondřejově.

Globální polohový systém GPS (Global Positioning System) významně ovlivnil techniky používané k určování polohy a k navigaci. Celosvětový, primárně vojenský, radionavigační systém armády USA je s větším či menším omezením přístupný prakticky každému uživateli nezávisle na místě, roční a denní době a počasí. Systém je tvořen soustavou družic obíhajících kolem Země ve výšce cca 20 200 km s dobou oběhu 11 hodin 58 minut. Určování polohy je principiálně založeno na přesném měření tranzitního času signálů vysílaných družicemi, které slouží k určení vzdálenosti mezi observovanou družicí a měřicí aparaturou. Současným příjmem signálů z minimálně 4 družic GPS lze jednoznačně určit okamžitou polohu přijímací aparatury v jednotném geocentrickém souřadnicovém systému WGS-84 (World Geodetic System). S ohledem na technologickou úroveň přijímací aparatury a použité metody měření a zpracování dat je možné určit prostorovou polohu s přesností od několika metrů do několika milimetrů. Kromě hlavního využití systému

Přijímací anténa GPS.

Astronomická observatoř s anténou GPS na bodě TUBO.

GPS pro navigaci se stále rozvíjejí i jeho přesné geodetické aplikace a aplikace zaměřené na výzkum geodynamiky Země. Dosažení subcentimetrové přesnosti v poloze bodu se neobejde bez realizace globálního geocentrického souřadnicového systému ITRS (International Terrestrial Reference System), který je budován výhradně pomocí technik kosmické geodézie.

Společenské změny u nás začátkem 90. let umožnily přístup i k těmto špičkovým technologiím. V roce 1993 byl Ústav geodézie Fakulty stavební VUT v Brně vybaven první přesnou družicovou aparaturou GPS švýcarské firmy Wild-Leica. Následně na střeše budovy B Fakulty stavební na Veveří ulici byl vybudován přestavbou původního astronomického pilíře geodeticko-astronomické observatoře geodetický bod TUBO (Technical University of Brno). Bod TUBO byl postupně zapojován do regionálních měřických kampaní GPS v okolí Brna a později i do celostátních a mezinárodních projektů.

Od června 2001 je v činnosti permanentní stanice GPS s označením TUBO, která byla uvedena do provozu ve spolupráci s Výzkumným ústavem geodetickým, topografickým a kartografickým (VÚGTK) ve Zdíbech – observatoři Pecný v Ondřejově. V září 2001 byla stanice zařazena do mezinárodní sítě permanentních stanic EPN (EUREF Permanent GPS Network). Stala se tak vedle stanice GOPE provozované VÚGTK druhou permanentní stanicí této mezinárodní sítě v ČR.

Cílem EUREF je vytváření a udržování Evropského referenčního rámce z výsledků permanentních GPS měření na bodech sítě EPN. Permanentní síť EPN je síť vysoce přesných geodetických bodů. Evropské permanentní stanice zařazené do sítě EUREF poskytují v prakticky reálném čase vysoce kvalitní GPS data. Analytická centra EUREF pravidelně data analyzují a zpětně vrací GPS veřejnosti přesné souřadnice všech stanic sítě. Výsledky měření v síti EUREF jsou zapracovány do Mezinárodního terestrického referenčního rámce (ITRS – International Terrestrial Reference System), který je základem Evropského refe-

renčního systému. Do sítě EUREF je aktivně zapojeno více než 30 evropských zemí a EUREF tak vytváří nezbytnou strukturu pro několik vzájemně spolupracujících institucí, které sdílejí zdroje, vyvíjejí standardy, určují přesné dráhy družic a různorodá účelová data a zveřejňují je. Jelikož síť EUREF představuje evropské zhuštění sítě IGS (International GPS Service), je tak zajištěna harmonizace standardů mezi globální a evropskou sítí.

Stanice TUBO je vybavena dvojfrekvenčním dvanáctikanálovým přijímačem Trimble 4700 CORS s anténou Dorne Margolin Trimble. Aparaturou jsou registrována kódová a fázová

Observatoř ponese jméno profesora Bohumila Kladiiva

Geodeticko-astronomická observatoř brněnské techniky byla vybudována jako součást nové budovy na Veveří ulici hned v roce 1911 a sloužila pro výuku oboru zeměměřičství. Tento obor patří k jedněm z prvních oborů vyučovaných na naší technice (od roku 1900). Aktivita na observatoři nebyly přerušeny ani po dobu působení Vojenské akademie v těchto prostorách, neboť zde probíhala výuka vojenských

geodetů a kartografů. Civilní studium oboru Geodézie a kartografie se do původní budovy vrátilo v roce 1990. Budova včetně observatoře prošla v nedávné době celkovou rekonstrukcí, která příznivě ovlivnila možnost zřízení i provozování permanentní stanice TUBO v jejích prostorách.

Každoročně je Ústav geodézie Fakulty stavební organizátorem specializovaných seminářů věnovaných problematice přesných aplikací GPS. Semináře jsou jediné svého druhu v České republice a pravidelně se jich zúčastňují i odborníci ze zahraničí. V rámci letošního semináře byla 4. února 2003 u příležitosti 60. výročí úmrtí významného profesora

brněnské techniky Bohumila Kladiiva geodeticko-astronomická observatoř Ústavu geodézie slavnostně pojmenována jako Kladiivova observatoř.

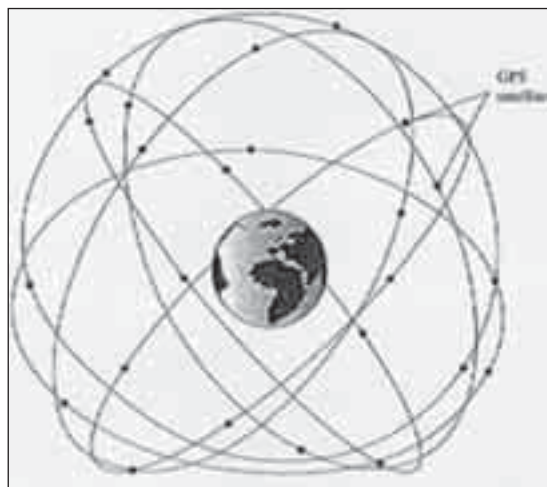
Prof. PhDr. Bohumil Kladiivo (1888–1943) působil na České vysoké škole technické v Brně v letech 1912–1939. Jako vědec světového formátu patřil k nejvýznamnějším osobnostem brněnské techniky. Přednášel vyšší geodézii, geodetické počítání, sférickou astronomii a matematickou kartografii. Hlavním dílem celostátního významu se stala kyvadlová měření pro určení tíhového zrychlení v prostoru Moravy s připojením na dané body v Postupimích a ve Vídni. První referenční tíhový bod pro naše státní území, určený profesorem Kladiivem, se nachází v suterénu budovy A na Veveří ulici. Práce profesora Kladiiva byly základem pro vybudování gravimetrické sítě v Československu. Jako významný sokolský činovník a starosta brněnské župy byl Bohumil Kladiivo za německé okupace zatčen a více než dva roky vězněn. Těžce nemocný pak 8. února 1943, krátce po propuštění z vězení, zemřel. V koncentračních táborech zahynuli také oba jeho asistenti Jaroslav Mrkos a Jaroslav Potoček. Přejmenováním geodeticko-astronomické observatoře na Kladiivovu observatoř chce Fakulta stavební přispět k zachování odkazu této významné osobnosti školy.

měření pro všechny družice GPS nacházející se ve výšce alespoň 5° nad horizontem. Primární záznam dat je v intervalu jedné sekundy zaznamenáván do počítače vybaveného operačním systémem Microsoft Windows 2000 Advanced server prostřednictvím software TRS (Trimble Reference Station). Součástí provozu permanentní služby GPS TUBO je meteorologická stanice měřící v intervalu jedné minuty teplotu, atmosférický tlak a relativní vlhkost. Prostřednictvím Internetu jsou datové soubory poskytovány do evropských i světových datových a zpracovatelských center. Primárně jsou data přes operační centrum GO Pecný v Ondřejově dále distribuována do lokálního datového centra OLG na observatoři Lustbuehel v Grazu provozovanou Austrian Academy of Sciences – Space Research Institute. Odtud jsou dále poskytována přímo do analytických center EUREF a do regionálního analytického centra v Bundesamt für Kartographie und Geodäsie ve Frankfurtu nad Mohanem. Zpracování měřených dat ze stanice TUBO v rámci permanentní sítě EUREF zajišťují v současné době čtyři evropská analytická centra.

Bod TUBO je součástí sítě geodetických základů ČR „nové generace“ budovaných již výhradně družicovými technologiemi. Bod je zařazen i do Geodynamické sítě ČR pokrývající celé území ČR i do regionální geodynamické sítě MORAVA, jejímž

Každoročně je Ústav geodézie Fakulty stavební organizátorem specializovaných seminářů věnovaných problematice přesných aplikací GPS.

Dráhy družic GPS.

účelem je monitorování geodynamiky na styku Českého masivu a Alpsko-karpatské soustavy. V rámci evropských mezinárodních aktivit je bod TUBO součástí sítě CEGRN (Central European Geodynamic Reference Network). Na základě zpracování dat celosvětové sítě permanentních stanic se euro-asijská kontinentální deska posouvá rychlostí cca 27 mm/rok směrem severovýchodním, což při přesných výpočtech poloh permanentních bodů nelze zanedbat. Pro oblast Brna je TUBO ústředním bodem Brněnské sítě GPS a je využíván pro připojení celé řady účelových sítí. Příkladem mohou být vytyčovací sítě významných brněnských staveb silničních tunelů v Pisárkách, Husovicích a Dobrovského, které jsou součástí Velkého městského okruhu Brna. Současně stanice slouží pro výzkumné, experimentální a zejména pedagogické účely oboru Geodézie a kartografie. Zřízením webové stránky <http://tubo.fce.vutbr.cz> jsou údaje z bodu TUBO zpřístupněny i veřejnosti.

Prof. Ing. Jan Fixel, CSc.,

Doc. Ing. Josef Weigel, CSc.,

Ing. Jiří Bureš,

Ústav geodézie Fakulty stavební VUT v Brně

SUMMARY:

The Global Positioning System (GPS) has immensely improved the techniques used in navigation. This worldwide system of radio navigation primarily designed for the US army is now available virtually to every user in any place, season, time, and weather.

First Tuesday Academic

First Tuesday CZ uspořádalo 11. února 2003 ve spolupráci s Regionální kontaktní organizací pro jižní Moravu a Vysokým učením technickým v Brně v prostorách auly Centra VUT v Brně již třetí společný seminář First Tuesday Academic na téma Regionální podpora inovací a příležitosti evropských projektů. FT Academic je určen především studentům a pracovníkům vysokých škol se zájmem o transfer technologií a inovační podnikání. Součástí semináře byla i prezentace vítězných studentských projektů každoročně vyhlašované soutěže.

Cílem akcí FT Academic, které pořádá First Tuesday CZ s významnými univerzitami v ČR, je seznámit studenty a výzkumné pracovníky s možnostmi financování vědecko-výzkumných projektů, podpořit vývojové i komerční univerzitní projekty a umožnit jejich zadavatelům a realizátorům přímý kontakt s podnikateli, investory a dalšími odborníky. Jak ukazují příklady z vyspělých trhů, zapojení studentů do komunit tohoto typu bývá výhodné pro ně samé, pro firmy (potenciální zdroj kvalifikované pracovní síly) i pro vysoké školy, neboť tím dochází k budování tolik potřebných (a u nás tolik chybějících) vazeb mezi průmyslem a akademickou půdou. Na FT Academic navázal diskusní panel First Tuesday Brno na téma Inovace, podnikatelství a intelektuální kapitál.

Letošní ročník First Tuesday Academic zhodnotil pro časopis Události na VUT v Brně programový ředitel Ing. Vlastimil Veselý, MBA.

 Na půdě VUT v Brně se uskutečnil již třetí ročník FT Academic. Co bylo pro ten letošní charakteristické?

„Každá z akcí tohoto konceptu má tři části. První jsou krátké přednášky na aktuální témata spolupráce vysokých škol a firemní sféry, které bývají doplněny o prezentace vítězných studentských projektů naší soutěže. Letos byly přednášky věnovány regionální inovační strategii, vzniku Jihomoravského inovačního centra a podnikatelským inkubátorům. First Tuesday na závěr představilo mezinárodní projekt European Technology Venturing Programme (TECHFORUM – viz lednové číslo Události) a bezplatnou informační podporu pro účast českých subjektů v evropských programech podpory vědy a výzkumu.

Ve druhé části míváme diskusní panel First Tuesday Brno na téma inovačního podnikání, podpory podnikatelství a intelektuálního kapitálu, ve kterém usedají zástupci vysokých škol, úspěšných podnikatelů a investorů. Letos se povedlo mít opravdu reprezentativní zastoupení, neboť účast přijali děkan FIT VUT, kvestor MU, ředitel významné investiční firmy a spoluzakladatelé dvou (i v zahraničí úspěšně podnikajících) brněnských firem a člen Rady Jihomoravského kraje Ing. Milan Venclík. Akci moderoval Jan Winkler, který využil svoje zkušenosti

Součástí First Tuesday Academic byla i prezentace nejúspěšnějších studentských projektů.

profesionálního konzultanta, kvestora i vysokého úředníka státní správy. Diskuse navazovala na anketu se zástupci českých vysokých škol, kterou mohou zájemci najít v únorovém čísle měsíčníku EBIZ nebo na našem webu.

Závěrečnou částí je neformální setkání účastníků s občerstvením, které oceňují především ti se zájmem o přímé navazování kontaktů a již konkrétní domluvy s vystupujícími i dalšími hosty.

V této souvislosti je nám líto, že peníze z veřejných zdrojů někdy směřují na spíše formální a „umělé“ vytvořené iniciativy, o kterých ti, kterým mají sloužit (tedy malé inovační firmy, drobní podnikatelé nejen v oblasti aplikovaného výzkumu), skoro vůbec nevědí. Týká se to např. informační a poradenské pomoci pro firmy se zájmem o zapojení do 6. rámcového programu IST v našem regionu. Na druhé straně není tajemstvím, že aktivity First Tuesday CZ v Brně (na rozdíl od Prahy) jsou většinou neziskové (pro návštěvníky zdarma) a že je financujeme spíše z vlastní kapsy. Je škoda, že se tak mrhá zdroji na obou stranách, zatímco v některých zemích EU jsou iniciativy tohoto typu navzájem propojovány.

First Tuesday CZ nabízí zpřístupnění své infrastruktury pro inkubaci a akceleraci technologických firem v regionu dalším partnerům s možností využití kontaktů a znalostí globální podnikatelské sítě First Tuesday. Aktivní komunita (nejen v oblasti IT) představuje asi 1 000 organizací a 4 000 registrovaných čle-

nů z celé ČR, přičemž vedle Prahy je druhým nejvýznamnějším centrem aktivit právě oblast Brna a JM kraje.“

U: Během semináře byla zjevná malá informovanost zástupců podnikatelské sféry o dění na vysokých školách a možnostech spolupráce. Kde vidíte příčiny?

„Je pravda, že jsou to často dva od sebe zbytečně vzdálené světy. Nedostatek informací je na obou stranách, které o sobě stále málo vědí a navzdory vzájemné ochotě spolupracovat nemá žádná z nich silnou motivaci udělat první konkrétní kroky. Mám často příležitost slyšet důvody těchto postojů a někdy se nestácím divit zakopaným pozicím některých ‚fundamentalistů‘.

Začnu citátem od Pavla Krbce, ředitele Ústavu výpočetní techniky UK Praha, v naší anketě pro EBIZ: ‚Vysoké školy jsou na jedné straně kvalifikovaní vědci a pedagogové, na druhé straně pak administrativní pracovníci. Tyto dvě skupiny jen těžko nacházejí společnou řeč: vědci nemají čas a chuť obhajovat akce nového druhu proti někdy neochotné administrativě. Ta naopak nemá motivaci nové formy prosazovat.‘

Na rozdíl od zahraničí je u nás obvyklé, že vědecký pracovník si sám (resp. s pomocí svého malého týmu) financování výzkumného projektu sežene, administruje, realizuje i řídí. Spoléhá na sebe, protože nemá dobré zkušenosti s komunikačními, koordinačními a jazykovými dovednostmi školních ‚servisních‘ útvarů. Ty pak mají logicky potíže shromažďovat aktuální data o běžících projektech a aktivitách jednotlivých pracovišť a obtížně mohou plnit komunikační roli vůči potenciálním partnerům z komerční sféry (čest výjimkám, které samozřejmě existují).

Moje rada pro vysoké školy by asi zněla: Pokud nechcete ztratit šanci na účast v mezinárodní výzkumné spolupráci, bez aktivní spolupráce s firmami se neobejdete. Vybudujte si specializovaný tým jazykově nadaných lidí a právníka, kteří si umějí získat respekt firemního sektoru. Dobře je finančně motivujte a ukažte výzkumníkům na katedrách, jak jim jsou schopni konkrétně pomoci. Až si výzkumníci ověří úroveň jejich ‚podpory‘, rádi jim přenechají část prací (které je ani nebaví) a adekvátní podíl na příjmech z projektu.

Malá konkurence mezi vysokými školami je vidět na absen-

ci aktivního marketingu, který řada akademiků považuje za nepotřebný, či snad dokonce nepatřičný. Pravidelná zpětná vazba by byla ze strany firemní sféry přínosem. Jak řekl v kulóarech jeden z firemních účastníků, lidé jeho postavení jsou zvyklí, že se druhá strana o sponzorské peníze aktivně uchází. On sám bude těžko procházet weby všech vysokých škol a hledat, co vlastně dělají a jaká konkrétní spolupráce by přicházela do úvahy.

Přejme si tedy více takových osobních setkání, diskusí nebo alespoň sdílení informací, např. přes naši moderovanou elektronickou konferenci VIP Forum, kde je téma spolupráce firemní sféry a vysokých škol právě otevřeno.“

U: Jaké akce připravuje First Tuesday CZ pro budoucnost?

„Nejvýznamnější akcí jara je pro nás pražské European Technology Forum, Sector Summits a Venture Academy ve dnech 13.–15. dubna, který podporuje Evropská komise a které spolupřiparádáme jako první kandidátská země EU. Doufáme, že se nám podaří pomoci do výběru českým firmám, které hledají investora, zahraničního partnera nebo se chtějí jen ukázat špičkovému publiku více než 200 profesionálů z celé Evropy.“

Informace o únorovém semináři:

www.FirstTuesday.cz/academic

www.FirstTuesday.cz/brno

O mezinárodním projektu TECHFORUM:

www.FirstTuesday.cz/techforum

O evropských programech na podporu inovací a nových technologií:

www.park.cz/eu

SUMMARY:

In co-operation with the regional contact organization for South Moravia and BUT, First Tuesday CZ held the third common First Tuesday Academic seminar in the BUT Centre hall on 11th February 2003, this time discussing the regional support of innovations and opportunities of European projects.

Cílem programu EuCoNet je naučit seniory užívat Internet

Pracovat s počítačem, porozumět principům výpočetní techniky, zvládnout elektronickou poštu a využívat dalších služeb Internetu patří v současném světě informačních technologií již k základní gramotnosti. Mladí se naučí ovládat Internet během školní docházky, lidé v produktivním věku mohou využít nabídky různých kurzů nebo to zvládnou v rámci své pracovní činnosti. Senioři však zůstávají poněkud stranou a ztrácejí tak kontakt se životem ostatní společnosti. Svou roli hraje určitě také to, že většina lidí za hranicích důchodového věku má z počítačů velký respekt.

Změnit tento stav je cílem tříletého programu Evropské unie Socrates Gruntvig 2 EuCoNet – Evropské kompetenční síť pro zpřístupnění Internetu seniorům. A že se to může dařit, potvrdila konference více než 50 studentů-seniorů z pěti zemí (Velké Británie, Itálie, Německo, Slovensko a Česká republika), která se uskutečnila na VUT v Brně od 20. do 22. února 2003. Bylo to po Ulmu (sídlo hlavního koordinátora projektu) druhé setkání účastníků programu, další se připravuje na červen do italské Vicenzy.

Senioři na konferenci ve svých přednáškách i v počítačových učebnách demonstrovali vysokou úroveň znalosti ovládnutí počítačové techniky. Byla mezi nimi i šedesátiletá Eva Velešíková, studentka Univerzity třetího věku na VUT v Brně. Svou v angličtině prezentovanou přednášku zpracovala v náročném počítačovém programu Power Point, což by ještě před začátkem studia považovala za zhořla nemožné. I když kdysi pracovala na počítači ze Slušovic, pozdější překotný vývoj výpočetní techniky ji už nezasáhl. „Syn mě sice učil na novějších přístrojích pracovat s e-mailem, ale sednout si k cizímu počítači, toho jsem se bála. Každý program se mi zdál jiný,“ vzpomíná na minulost Velešíková, která vystudovala na VUT v Brně strojařinu a nyní se na svou alma mater znovu vrátila. Teď už patří počítač mezi její koníčky, zvláště oceňuje zjednodušení komunikace s přáteli pomocí Internetu.

„V zemích EU je snaha o zpřístupnění Internetu pro starší generaci velmi výrazná. Například v Německu existují internetové kavárny pro seniory, na malé vesnice jezdí autobusy vybavené počítači s internetovým připojením, senioři mají přístup k Internetu na radnicích. Některé dobré zkušenosti lze využít i u nás, připravujeme např. návštěvy domovů důchodců, kde

Součástí doprovodného programu konference byla i návštěva Staré pošty na Slavkovském bojišti.

budeme seniory seznamovat s počítačem a možnostmi Internetu,“ uvedla tajemnice U3V a hlavní organizátorka úspěšné konference Lenka Shromáždilová. Mezi nejbližší úkoly podle ní patří zmapování celkové situace z pohledu ostatních projektů, kulturních specifik a dalších rozdílů, které mají vliv na přístup seniorů k Internetu v ČR. Byla již také podána žádost o pokračování projektu EuCoNet v dalším roce.

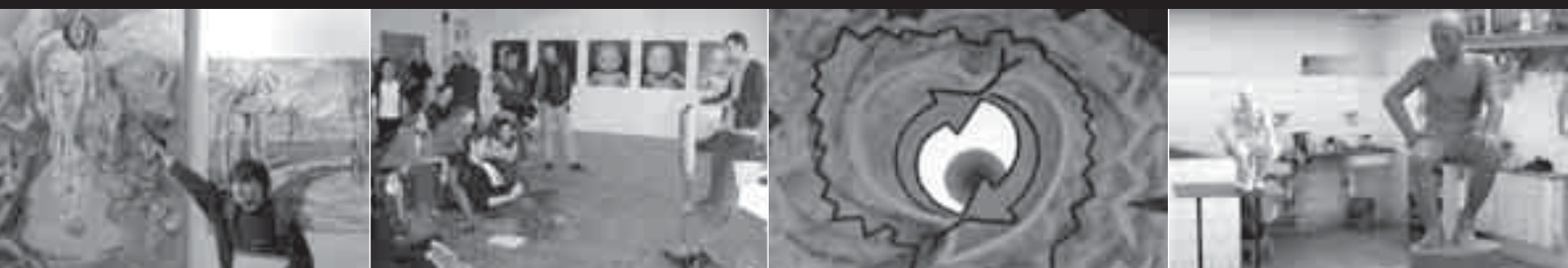
Důležitou složkou projektu šíření internetové osvěty je i zapojení úspěšných absolventů do vzdělávání svých vrstevníků. Ti, kterým jde práce na počítači nejlépe, pomáhají studentům nižších ročníků. I to je jedním z důvodů, proč EU na program finančně přispívá. „Aktivní senioři, říkáme jim tutoři, se podíleli i na přípravách konference v Brně. A její úroveň i způsob vzdělávání seniorů na naší Univerzitě třetího věku všichni zahraniční účastníci hodnotili velice dobře,“ dodala Lenka Shromáždilová.

O tom, že zahraniční partneři projektu EuCoNet byli s konferencí a celým pobytem s bohatým doprovodným programem v Brně velmi spokojeni, svědčí i slova uznání a poděkování, která se Lence Shromáždilové za přípravu dostalo. Škoda jen, že se úspěšné akce ze zdravotních důvodů nemohl zúčastnit i koordinátor projektu EuCoNet za českou stranu profesor Ing. Petr Vavřín, DrSc.

Připravil Igor Maukš

For Summary see page 30.

Klauzury na FaVU 2003

Jedna z věcí, která při obhajobách klauzurních prací studentů FaVU nemůže zůstat nepovšimnuta, je rozdílnost atmosféry v každém ateliéru – skoro jako by člověk vstupoval z jednoho světa do druhého. Kromě tohoto éteru, který je daný především působením individuálního umělce/pedagoga, je všude cítit i spousta práce, pohybující se v různých variabilních rovinách myšlení. V důsledku tohoto frekvenčního rozsahu se diváci mohou v závislosti na svých přijímačích často naladit jen na tvorbu vybraných ateliérů a ostatní práce pak pro ně zůstávají nečitelné. Není to nic neobvyklého. Co je ale pro všechny ateliéry a jejich studenty důležité, je zázemí a prostor pro práci, kterou by jim fakulta měla poskytovat.

Při letošních klauzurách vznikl na základě umělecké práce projekt „Hospoda U Kance“, který v prostorách Ateliéru environment umožnil studentům, pedagogům a návštěvníkům při veřejné prezentaci klauzur setkání a občerstvení v duchu klasické české putyky IV. cenové skupiny, která se plynutím času stala jakýmsi symbolem české kultury. V hospodě bylo i přes očekávání autorů projektu narváno k prasknutí, hrála tu živá hudba a zpívaly se lidové písně. Nezapomnělo se ani na psy, kteří měli u výčepu svoji misku s vodou a volný pohyb. V příštích měsících se bude „U Kance“ realizovat první literární kabaret, studentské výstavy a lidové přednášky hostujících osobností. (To všechno ovšem za předpokladu, že děkanát budovu hermeticky neuzavře.)

Pavel Pražák, student IV. ročníku FaVU v Brně

Ateliér malířství 2.

Ateliér tělového designu.

Projekt „Hospoda U Kance“ umožnil studentům, pedagogům a návštěvníkům setkání a občerstvení.

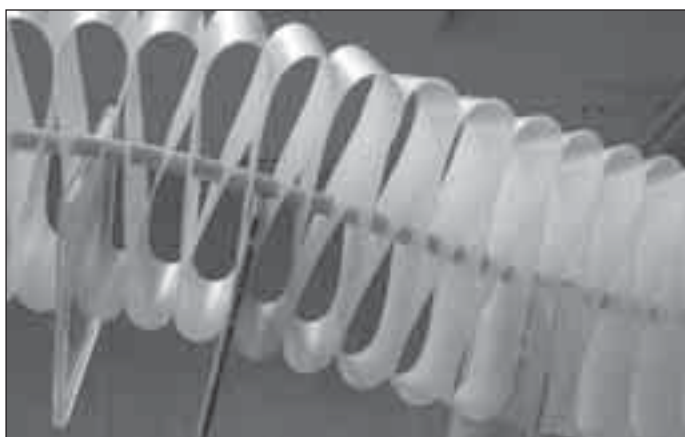
Ateliér environment.

Ateliér grafického designu.

Ateliér video.

Ateliér produktového designu.

Ateliér sochařství 2.

Ateliér sochařství 1.

SUMMARY:

One thing that can hardly go unnoticed when attending the presentations of exam papers by students from the BUT Faculty of fine Arts is the noticeably different atmosphere in each studio – one almost feels as if passing through different worlds. Apart from this ether, which is, to a large part, engendered by each artist teacher's charisma, you feel a lot of work everywhere ranging through different variable spheres of thought. Due to this wide range, the spectators with their specific receiving capabilities may tune in to the creation of only a few studios with the other work becoming illegible to them.

Foto Irena Armutidis

Významné osobnosti historie VUT v Brně – rektori

Pokračujeme v rubrice, v níž postupně představíme osobnosti, které na brněnské technice působily v její více než stoleté historii a zasloužily se významně o rozvoj nejstarší české vysoké školy na Moravě. Pohled do historie otevírá cyklus o rektorech. Od roku 1900 až do počátku padesátých let 20. století se volba rektora konala každoročně na schůzi profesorského sboru. Před volbou akademických funkcionářů na studijní rok 1920/1921 bylo dohodnuto, že rektori již nebudou voleni podle služebního stáří, nýbrž střídavě z jednotlivých odborů.

Prof. Ing. Josef Líčka

Josef Líčka se narodil dne 13. srpna 1852 v Paskově. Navštěvoval reálky v Novém Jičíně, Opavě a Olomouci, kde v roce 1870 vykonal maturitní zkoušku. V letech 1870–1875 byl posluchačem odboru inženýrského stavitelství na české technice v Praze. V letech 1877–1882 navštěvoval přednášky z matematiky, astronomie, lingvistiky a pedagogiky na filozofické fakultě pražské univerzity. V roce 1882 mu bylo ministerstvem orby ve Vídni uděleno státní stipendium. Poté se Josef Líčka vydal na studijní cestu do Německa, Holandska a Belgie; během pětiletého pobytu v zahraničí absolvoval přednášky na různých vysokých školách a kromě toho věnoval pozornost významným stavbám z oblasti zemědělské techniky a činnosti geodetické. V 80. a 90. letech 19. století se jeho působištěm stala Praha. Krátce byl zaměstnán jako zemědělský inženýr a podílel se na vypracování melioračních projektů. Poté se uplatnil jako významný odborník v oboru užité geodézie. V březnu 1900 byl jmenován mimořádným profesorem vyšší geodézie na české technice v Praze. V srpnu téhož roku byl povolán jako mimořádný profesor geodézie na českou techniku do Brna. V roce 1902 zde byl jmenován řádným profesorem. V Brně se profesor Líčka stal zakladatelem geodetického ústavu a zasloužil se zejména o organizaci výuky geodetických předmětů pro odbor stavebního inženýrství. Ve studijním roce 1901/1902 byl děkanem tohoto odboru, v roce 1908/1909 zastával funkci rektora školy. Zemřel dne 4. srpna 1909 v Brně.

Prof. Ing. Jan Zvoníček

Jan Zvoníček se narodil dne 21. listopadu 1865 v Týništi nad Orlicí. Po maturitě na reálce v Hradci Králové vystudoval v letech 1884–1888 strojní inženýrství na české technice v Praze. Po jednoráčním dobrovolném působení v rakouské armádě byl v letech 1889–1902 zaměstnán v První českomoravské strojárně v Praze, a to zpočátku jako inženýr, poté jako vrchní inženýr. Díky neobyčejnému konstruktérskému nadání se mohl úspěšně zhostit celé řady mimořádných inženýrských úkolů (návrh jednoho z prvních elektrických jeřábů o nosnosti 30 tun z roku 1897, návrh kombinované radiální turbíny z roku 1908). Hlavním těžištěm jeho činnosti se však brzy staly parní stroje. Jan Zvoníček vytvořil dokonale vyřešené typy dvou, tří i čtyřválcových strojů s dvoj i trojnásobnou expanzí o výkonu až 3 000 koní. Originálním pojetím vynikají i oba druhy regulátorů – kuželového i osového typu. V listopadu 1902 byl Jan Zvoníček jmenován mimořádným profesorem stavby strojů na české technice v Brně, o dva roky později se stal profesorem řádným. Ve studijním roce 1906/1907 byl děkanem odboru strojního inženýrství, v roce 1909/1910 rektorem školy. V roce 1912 byl povolán na pražskou techniku, kde přednášel o parních strojích a turbínách, o řízení rychlosti motorů a o strojích ke stlačování plynů. Díky spojení znalosti technických nauk a bohatých zkušeností z praxe postavil tyto disciplíny na pevný vědecký základ a dal jim světovou úroveň. Významně se zasloužil o vybudování strojní laboratoře na Vysoké škole strojního a elektrotechnického inženýrství v Praze. Zemřel dne 26. ledna 1926 v Praze.

PhDr. Renata Krejčí, archiv VUT v Brně

Výchova strojních inženýrů pro XXI. století

Seminář s tímto názvem proběhl na Fakultě strojního inženýrství v areálu VUT v Brně 12. února 2003. Akce navázala na konferenci Výchova konstruktérů na vysokých školách ve vztahu k českému strojírenství, kterou Asociace strojních inženýrů uspořádala ve spolupráci s VŠB v roce 1996 v Ostravě. Cílem semináře bylo rozebrat požadavky na strojního inženýra pro potřeby českého průmyslu, zejména:

- vymezit potřebné odborné a jazykové znalosti;
- specifikovat dovednosti a schopnosti;
- popsat optimální způsoby vzdělávání;
- určit podmínky pro kvalitní výuku a výchovu strojních inženýrů v ČR.

Všechny body byly diskutovány a zpracovány z pohledu rozvoje vědy a techniky i změn našeho hospodářství na počátku nového tisíciletí a s ohledem na vstup naší republiky do EU. Seminář se neomezil jen na problematiku magisterského pětiletého studia, ale zabýval se i problematikou bakalářského a doktorandského studia na strojních fakultách vysokých škol. Seminář organizovala Asociace strojních inženýrů pod záštitou děkana Fakulty strojního inženýrství Prof. Ing. Josefa Vačkáře, CSc.

Úvodní část proběhla formou plenárního zasedání, které zahájil Prof. Ing. Jaromír Slavík, CSc., předseda Klubu Brno A.S.I., který přivítal hosty a účastníky, vysvětlil cíle semináře a zdůraznil význam technické inteligence pro náš průmysl. Na jeho projev navázala vystoupení děkana FSI Prof. Ing. Josefa Vačkáře, CSc., a rektora VUT v Brně Prof. RNDr. Ing. Jana Vrbky, DrSc. Aktuální stav a trendy vzdělávání na technických vysokých školách z hlediska koncepce EU vysvětlila ředitelka CSVŠ Praha Ing. H. Šeb-

ková, CSc. Poté pozdravili účastníky zástupce Ministerstva průmyslu a obchodu ČR Ing. L. Grochol, CSc., a zástupce Svazu průmyslu ČR Ing. P. Dzida. Na závěr plenárního zasedání vystoupila vedoucí Katedry environmentálních studií FSS MU v Brně Prof. RNDr. Hana Librová, CSc., která provedla analýzu osobnosti inženýra pro XXI. století z hlediska sociologa.

Jednání probíhala ve čtyřech pracovních sekcích:

- Výuka strojních inženýrů na VŠ v technických znalostech a dovednostech (řízení sekce Doc. Ing. Branislav Lacko, CSc. – FSI).
- Výuka strojních inženýrů na VŠ v netechnických dovednostech a znalostech (řízení sekce Doc. Ing. Eva Münsterová, CSc. – FSI).
- Celoživotní vzdělávání inženýrů (řízení sekce PhDr. Petra Navrátilová – CEVAPO VUT).
- Polytechnická výchova uchazečů o studium na technických VŠ (Prof. Ing. František Pochylý, CSc. – FSI).

Závěrečné zasedání semináře proběhlo opět v plénu. Vedoucí jednotlivých sekcí informovali o průběhu a závěrech, které vyplynuly z jednání v sekcích.

Na závěr semináře vystoupil ředitel skupiny vědy a vysokého školství MŠMT Ing. Josef Beneš, CSc., který zhodnotil průběh semináře a informoval účastníky o záměrech MŠMT v oblasti vysokoškolského vzdělávání. Doporučil opakování obdobných seminářů v pravidelných dvouletých termínech.

V průběhu semináře se mohli účastníci seznámit s výsledky ankety, kterou Asociace strojních inženýrů provedla mezi firmami v ČR. Do ankety do termínu konání semináře zaslalo příspěvky 42 firem. Celkem se akce zúčastnilo 65 odborníků, a to jak pedagogů středních a vysokých škol, tak zástupců z řady průmyslových firem. Ze semináře bude vydán sborník referátů s příloženým CD s digitální fotogalerií.

V závěrečném hodnocení se účastníci shodli na prospěšnosti uspořádání semináře a ocenili vysokou odbornou úroveň jednání jak v pracovních sekcích, tak plenárního zasedání.

Doc. Branislav Lacko, FSI VUT v Brně

For Summary see page 30.

Tradiční Den firem na Fakultě strojínského inženýrství

Podrobné informace získávali studenti přímo u stánků jednotlivých firem.

Fakulta strojínského inženýrství VUT v Brně uspořádala 26. února již šestý ročník akce Den firem. Studenti FSI, ale i dalších fakult VUT v Brně se přímo od zástupců dvaceti průmyslových podniků (převážně se zahraniční majetkovou účastí) dozvěděli nejen o jejich výrobním zaměření, ale i o možnostech svého profesního uplatnění. Některé z firem využily ke své prezentaci oficiální půlhodinový blok v aule Q, jiné se spokojily pouze stánkem v předsálí. Právě u stánků měli budoucí absolventi nejlepší možnost promluvit si o konkrétních požadavcích a nabídkách jednotlivých firem s představiteli jejich managementu. Zde si mohli také domluvit termín případné prohlídky závodu nebo se informovat o nabízených pracovních stážích a praxi, o možnostech zadávání a vypracování diplomových prací nebo spolupráce na firemních projektech. Právě větší zájem a nabídka firemní spolupráce na diplomových pracích studentů byla v letošním ročníku potěšující.

Studenti na této i na podobných akcích nezískávají pouze informace o současné nabídce volných míst a o dlouhodobé perspektivě spolupráce s jednotlivými podniky, ale současně i o technických úlohách řešených v průmyslových podnicích a firmách, což jim pomáhá v lepší orientaci v jejich oboru studia. Také zástupci firemní sféry se dozvědí o výukových možnostech na VUT v Brně a na druhé straně mohou pedagogy seznámit se svými požadavky kladenými v praxi na znalosti studentů-absolventů.

Prvního ročníku Dne firem se zúčastnilo přes čtyři desítky firem, loni jich bylo sedmáct. Podle organizátorů akce to však

není nic znepokojujícího, protože se jedná o jednoznačný přechod ke kvalitě zúčastněných podniků. Přitom se nejedná pouze o čistě strojírenské firmy, protože strojírenské technologie se v současné době provázanosti nejrůznějších odvětví uplatňují i v řadě jiných oborů.

A jak jsou s akcí na FSI představitelé praxe spokojeni? Na to se Události zeptaly některých z nich.

„Organizace je velmi dobrá. Překvapil nás ale poměrně malý zájem studentů. Aula byla při naší prezentaci téměř prázdná a ani k našemu stánku příliš zájemců nepřišlo. Když jsme se zúčastnili podobné akce na vysoké škole ve Zlíně, byla tam aula plná,“ zhodnotila Ing. Simona Hořáková z úseku marketingu společnosti RIM-Tech ze Zlína.

Nízkou účastí studentů byla překvapena i personální ředitelka společnosti Pramet. „Snad by stálo za úvahu dát na tento den děkanské volno. Ale jinak nemůžeme organizaci nic vytknout. Jezdíme sem pravidelně a přijedeme i příště,“ řekla PhDr. Božena Jagelská.

„My jsme spokojeni. Máme domluveny dva kontakty se studenty, kteří se zajímají o práci u nás. Další dva u nás chtějí dělat diplomovou práci. Takové akce slouží nejen k získání kvalitních zaměstnanců, ale i k prezentaci firmy a propagaci strojírenství a energetiky,“ poznamenal Mgr. Josef Dvořák, vedoucí personálního odboru První brněnské strojírně Velká Bíteš.

„My jsme tady poprvé. Naše firma expanduje a nabíráme zaměstnance včetně absolventů. Na podzim vznikne naše nové vývojové centrum, ve kterém se mohou velice dobře uplatnit. S akcí jsem spokojena, příště přijedeme určitě znovu,“ uvedla Mgr. Hana Kotzianová, personální ředitelka bruntálské společnosti OSRAM.

Igor Maukš

SUMMARY:

On 26th February, The Day of Firms was held at the BUT Faculty of Mechanical Engineering. This was the sixth in a row of annual events organized by the Faculty. Representatives from twenty industrial companies (mostly with foreign capital) informed students from this and other BUT faculties about the production programmes and job opportunities their companies offer. Some of the representatives took advantage of thirty-minute presentations offered in Hall Q others settled just for a stand in the lobby.

Přihlášky na koleje pro akademický rok 2003/2004 elektronicky

Koleje a menzy Vysokého učení technického v Brně (KaM) se rozhodly změnit způsob přihlašování na ubytování pro příští akademický rok. Co nás k tomu vedlo? Žijeme ve světě, kde již delší dobu vládou slova jako e-mail, e-banka, e-smlouva, e-přihláška, e-žádost. Posledně uvedený termín vztažený ke KaM napovídá, že začíná elektronizace i v oblasti ubytování. Žádat o koleje v letošním roce znamená vykročit po Internetu elektronickou cestou do kolejí, najít si tam pokoj a rezervovat si jej.

První zkušenost s podobným postupem je stará jeden rok, kdy byla dána možnost přihlášení klasickým způsobem (papírovým formulářem) a souběžně elektronicky. I přes minimální propagaci se tímto způsobem přihlásily stovky studentů, a tak bylo rozhodnuto zvolit tuto cestu jako jedinou možnou.

Obdobně jako když bylo zahájeno používání průkazu studenta ve stravování, jsme i při této změně způsobu žádání o ubytování potřebovali udělat „pořádek“ v souvisejících oblastech.

Po technickoorganizační stránce to mimo jiné znamenalo „vybavit“ všechny studenty VUT intranetovým přístupovým jménem (vutloginem) a heslem, které jediné jim umožňuje přístup do systému BRUTIS (Brno University of Technology Information System), a také oficiální e-mailovou adresou přidělenou v rámci VUT, pokud ji ještě neměli nebo ji prozatím nepoužívali.

Pro rychlou a efektivní distribuci jsme zvolili dva kanály. Studenti, kteří jsou v současnosti ubytováni na kolejích VUT, obdrží login a heslo na konkrétní koleji a bloku, kde bydlí. Studenti nebydlící na kolejích obdrží login a heslo na své kmenové fakultě. O místě a čase vydávání rozhodují systémoví integrátoři na fakultách a ti zároveň na úředních deskách a fakultních webových stránkách podávají aktuální informace.

Samotný systém přihlašování přináší možnost výběru nejen koleje, ale i konkrétního pokoje. To je zásadní novinka letošního roku. Pokud bude student při prvním sestavení pořadníku (v květnu) ve skupině, se kterou se koleje zavází uzavřít ubytovací smlouvu, nemusí absolvovat „předubytování“. Nemusí tedy osobně přijít na přidělenou (vybranou) kolej, stát tam dlouhou frontu a vybavovat náležitosti spojené s výběrem pokoje. Pouze ti, kteří si pokoj nerezervovali, ať už proto, že neměli zájem, nebo že pokoj, který chtěli, už nebyl volný, navštíví ubytovatel koleje, kde chtějí být ubytováni, a pokoj si v klidu vyberou.

Ještě pro zopakování termínů:

1. Žádosti se začaly podávat 27. ledna 2003, termín podávání končí 4. dubna 2003. Celkem tedy mají studenti plných 10 týdnů na to, aby si včas o koleje zažádali, což je oproti minulým letům o dva týdny více.
2. Od 1. března jsou v nabídce všechny pokoje, které si do tohoto termínu nikdo nerezervoval.

3. Měnit pokoj lze stále až do konce přijímání žádostí 4. dubna 2003.

Co jistě všichni studenti vědí:

1. Formulář pro podávání žádostí – včetně návodu na vyplnění – je přístupný prostřednictvím webových stránek VUT v Brně na adrese: is.vutbr.cz, případně přímo na pony.ro.vutbr.cz.
2. Podrobnosti týkající se organizace podávání žádostí v akademickém roce 2003/2004 najdou studenti na webových stránkách Kolejů a menz v Brně: skm.vutbr.cz.

Závěrečné shrnutí:

Jako každá změna i změna v systému žádání o ubytování s sebou může přinést určité problémy. Budeme rádi, když nám o nich napíšete, abychom je mohli odstranit.

Zavést něco nového do rutinní práce vyžaduje nejen nápad, jak to udělat, ale především následně mnoho práce s jeho realizací. V našem případě nebyl nápad to hlavní, spíše nás inspirovala zkušenost CESA se zápisem do tělesné výchovy a naše dlouhodobější snaha minimalizovat a snad i úplně odstranit papírování. Realizovat naši představu však vyžadovalo mnoho práce, kterou někdo musel udělat rychle a dobře. Ti, bez kterých bychom nový systém nespustili, byli firma ApS, s. r. o. (dodavatel SW pro ubytování), a Ing. Charvát z CVISu, bez jehož vydatné pomoci a schopností bychom zřejmě byli nuceni u papírových přihlášek zůstat i nadále.

Ing. Jaroslav Grulich, ředitel KaM VUT v Brně

SUMMARY:

The management of BUT Dormitories and Refectories have decided to change the method of accepting applications for accommodation in the halls of residence in the next academic year. To apply for a place at the halls of residence students have to go down an electronic path on the Internet to the halls of residence find a room there and book it. A similar method was introduced last year with two options of either sending in a traditional paper application or registering on the web. Despite minimum advertising, hundreds of students chose the former way to apply and so this time a decision was made to use this method alone.

ECDL – „řidičák na počítač“

EUROPEAN COMPUTER DRIVING LICENCE (ECDL) znamená v překladu vlastně řidičský průkaz pro způsobilost práce na PC. Je to mezinárodně uznávaný certifikát počítačové gramotnosti. Ten, kdo jej chce získat, musí pomocí praktických testů prokázat, že ovládá využívání základních informačních technologií. Od února nabízí kurz ECDL i Centrum vzdělávání a poradenství (CEVAPO) VUT v Brně. Kurz je určen všem, kteří si chtějí rozšířit znalosti v oblasti výpočetní techniky podle mezinárodního kvalifikačního standardu.

Projekt ECDL vznikl v západní Evropě v reakci na bouřlivý rozvoj informačních technologií. Tento překotný vývoj si vynutil mimo jiné i požadavek definovat pojem počítačové gramotnosti. Lze ji chápat jako objektivní minimum znalostí, které člověk potřebuje k efektivnímu využívání informačních technologií. Neznalost zacházení s počítačem je na současném trhu práce velkým handicapem a počítačový analfabet jen těžko najde dobré místo. Zvládnout moderní techniku lze přitom i pomocí vhodných kurzů.

Řada významných evropských průmyslových a obchodních společností, bank, telekomunikačních firem nebo i státních a samosprávných orgánů již zařadila ECDL do vzdělávacích programů svých zaměstnanců. Certifikát platný v celé Evropské unii tak již získaly více než dva miliony lidí.

Pro získání ECDL certifikátu je nutné absolvovat několik zkoušek, které se vztahují k jednotlivým modulům. Zkoušky lze skládat jednotlivě, v libovolných kombinacích nebo všechny najednou.

„Nabízíme účastníkům příležitost vzdělávání v oblasti výpočetní techniky pro kancelářskou práci formou uceleného studia i samostatných kurzů s možností získat mezinárodně uznávanou kvalifikaci a certifikát ECDL. Účelem programu je zejména rozvinout porozumění principům výpočetní techniky, seznámit

a naučit se pracovat v operačních systémech současných kancelářských počítačových systémů a dále rozvinout dovednosti v práci s běžnými kancelářskými aplikacemi, jako jsou textové editory, tabulkové procesory, prezentační aplikace a databázové systémy. Účastníci se seznámí s principy informačních počítačových sítí a elektronických komunikací a naučí se či zdokonalí svou práci s elektronickou poštou a internetovými aplikacemi,“ popsala náplň kurzu vedoucí projektu Ing. Helena Švédová.

Základní program obsahuje sedm samostatných modulů, rozšířený program nabízí další dva moduly volitelné. Pro získání certifikátu musí účastník úspěšně složit v každém modulu test. Na základě absolvování všech sedmi testů bude frekventantovi kurzu vydáno Osvědčení o absolvování programu celoživotního vzdělávání a poradenství VUT v Brně a Certifikát ECDL vydaný Českou společností pro kybernetiku a informatiku, která je Českou republikou k vydávání těchto osvědčení akreditována.

Cena za základní program (modul 1–7) včetně poplatků spojených s vykonáním testů a vydáním certifikátu ECDL je 9 250 korun. V případě, že účastník neabsolvuje celý základní program, ale pouze vybrané moduly, se cena stanovuje za jednodenní na 1 150 a na 1 750 korun za dvoudenní kurz. Cena za provedení testu za jeden modul bez jeho absolvování je 350 korun.

Připravil Igor Maukš

Podrobné informace a přihláška:

Ing. Helena Švédová, CEVAPO VUT v Brně,
tel.: 54114 5106, fax: 54114 5109

e-mail: svedova@cyp.vutbr.cz, <http://www.cyp.vutbr.cz>.

SUMMARY:

EUROPEAN COMPUTER DRIVING LICENCE (ECDL) is an internationally recognized certificate of computer literacy. Applicants are put to practical tests to prove that they master the basic information technologies. Starting in February, an ECDL course is also offered by the Centre of Education and Counselling at BUT. The course is intended for those who want to improve their computing skills and see if they comply with international standards.

Nové studijní programy na Fakultě chemické

Zcela nový studijní program Chemie a technologie potravin zavádí od příštího akademického roku Fakulta chemická VUT v Brně. Studenti si mohou vybrat mezi obory Potravinářská chemie a Biotechnologie. Po absolvování tříletého bakalářského typu studia budou mít zájemci možnost plynule pokračovat dvouletým magisterským programem Potravinářská chemie a biotechnologie. Dalším bakalářským programem, který Fakulta chemická připravuje, je Krizové řízení a ochrana obyvatelstva. Přijetí prvních studentů do tohoto programu se předpokládá v akademickém roce 2004/2005.

Fakulta chemická tak reaguje na velký zájem o studium potravinářské chemie. „Absolventi naleznou široké uplatnění v zemědělsko-potravinářském komplexu, zejména v oblastech Moravy a Slezska, v rozvíjejících se biotechnologických procesech v chemickém a farmaceutickém průmyslu i v nových oborech průmyslu ochrany životního prostředí. Mohou pracovat jako specializovaní technici na akademických a univerzitních pracovištích, ve zdravotnictví, v hygienických stanicích apod. Široký profil absolventů jim umožní uplatnění v rámci všech potravinářských provozů, ve státních kontrolních institucích, jako je např. Česká zemědělská a potravinářská inspekce, Státní zdravotní ústav, ve vývoji nových technologií a ve výzkumu i v obchodních organizacích. Perspektivní uplatnění lze očekávat zejména u absolventů oboru Biotechnologie v souvislosti s rozšiřujícím se využíváním metod genového inženýrství,“ uvedl děkan Prof. Ing. Jaroslav Fiala, CSc.

Pro středoškolačky je určitě zajímavá ta skutečnost, že pro akademický rok 2003/2004 se předpokládá přijetí všech uchazečů, kteří úspěšně složili přijímací zkoušku. „V souladu se stipendijním řádem VUT a směrnicí naší fakulty bude nově zavedeno vyplácení prospěchového stipendia již od druhého semestru. Přitom v prvním ročníku bude vyplácena nejvyšší sazba stipendia všem posluchačům, kteří v zimním semestru složili všechny zkoušky a dosáhli průměr 1,5 a lepší,“ podotkla proděkanka RNDr. Ivana Márová, CSc.

Druhým oborem, který bude otevřen po akreditaci na podzim roku 2004, je studijní bakalářský program Krizové řízení a ochrana obyvatelstva. Předpokládá se jeho prezenční i kombinovaná forma.

Podle představitelů Fakulty chemické přináší společenský rozvoj i negativní důsledky, projevující se v nejrůznějších haváriích nebo únicích nebezpečných látek. „Chceme naše absolventy učit nejen to, jak zvládat výrobu v chemickém průmyslu a příbuzných oborech, ale vysvětlit i způsob, jak řešit následky havárií a mimořádných událostí. Zaměření navrhovaného programu bude reflektovat nejen nedostatek odborníků v této oblasti, který se znovu projevil na všech úrovních při povodních v roce 2002, ale reaguje i na požadavek ústředních státních orgánů. Současný stav v přípravě odborníků, zejména krizového managementu, odpovědných pracovníků státní správy a samo-

O studium na Fakultě chemické má zájem mnoho dívek.

správy, stejně jako kvalifikovaných školitelů, lektorů v provádění přípravy obyvatelstva není dostatečný a nezabezpečuje zvládnutí celého komplexu problémů krizového řízení a ochrany obyvatelstva, včetně ochrany majetku a životního prostředí. Přitom pro komplexní přípravu v oblasti krizového řízení se předpokládá připravit přibližně 13 tisíc osob,“ vysvětlil ředitel Ústavu chemie a technologie ochrany životního prostředí Doc. Ing. Ivan Mašek, CSc.

Podle docenta Maška má Fakulta chemická pro výuku nového studijního programu dobré personální předpoklady. „V minulosti k nám přecházeli pedagogové z řady vysokých škol včetně těch vojenských. Od roku 1994 jsme se také podíleli na vytváření celostátního integrovaného záchranného systému. V minulosti jsme spolupracovali, a tato spolupráce trvá, s Vojenskou akademií Brno i Vojenským technickým ústavem ochrany Brno. Právě na něm byly vyvinuty způsoby ochrany proti účinkům zbraní hromadného ničení,“ řekl Mašek. Podle něj se dá očekávat v souvislosti se zeštíhlováním vojenského školství příchod dalších vojenských odborníků na Fakultu chemickou.

Vedení fakulty má v úmyslu nabídnout armádě České republiky možnost přípravy zájemců o bakalářské vysokoškolské studium na profesi vojáka z povolání mající kvalifikaci v oboru chemie. Teprve vyšší vzdělání by měli vojáci z povolání získávat na vojenských školách.

Igor Maukš

For Summary see page 30.

Konference doktorského studia Fakulty stavební

Stalo se již dobrou tradicí Fakulty stavební VUT v Brně, že každoročně pořádá odbornou konferenci doktorského studia. Organizací 5. odborné konference doktorského studia s mezinárodní účastí, která se konala 12. a 13. února 2003, byli pověřeni doktorandi Ústavu soudního inženýrství a doktorandi Ústavu stavební ekonomiky a řízení FAST VUT v Brně.

Konference byla určena pro všechny studenty doktorského studijního programu v prezenční i distanční formě studia. Smyslem konference bylo poskytnout studentům doktorského studia zejména prostor pro:

1. prezentaci dílčích částí doktorské disertace,
2. publikaci výsledků vědecko-výzkumné činnosti,
3. prezentaci před širší veřejností,
4. navazování kontaktů se studenty z domácích i zahraničních vysokých škol,
5. výměnu názorů a zkušeností.

Není bez zajímavosti, že organizace konference se zhostili sami studenti doktorského studia.

Ve středu 12. února proběhlo v aule budovy D Fakulty stavební slavnostní zahájení. Odborný garant konference Doc. Ing. Bohumil Puchýř, CSc., v úvodním projevu mj. přivítal rektora VUT v Brně Prof. RNDr. Ing. Jana Vrbku, DrSc., děkana Fakulty stavební Doc. RNDr. Petra Štěpánka, CSc., předchozího děkana Doc. Ing. Jaroslava Puchříka, CSc., za jehož působení probíhala celá příprava letošní konference, ředitele spolupořádajícího Ústavu soudního inženýrství VUT v Brně Doc. Ing. Alberta Bradáče, DrSc., náměstka primátora Brna PhDr. Richarda Svobodu, dále zástupce sponzorů a další významné hosty, kteří ve svých projevech poděkovali organizátorům za přípravu konference a popřáli účastníkům hodně zdaru při jednání v jednotlivých odborných sekcích. Po zahájení se ve stylovém atriu Fakulty stavební konal společenský večer, k jehož dobré náladě přispěla i komorní hudba.

Ve čtvrtek 13. února pak proběhlo jednání studentů doktorského studia v jednotlivých odborných sekcích. Vzhledem ke stále vzrůstajícímu zájmu bylo oproti minulému ročníku provedeno přerозdělení odborných sekcí, které tak daly větší prostor pro aktivní vystoupení doktorandů. Společná diskuse s účastníky přispěla k výměně názorů, zkušeností a k vytváření nedoceitelných kontaktů. V jednotlivých sekcích bylo přihlášeno na

370 účastníků z ČR, Slovenska, Polska a Německa s 336 příspěvky. V rámci konference byl vydán dvanáctidílný tištěný sborník příspěvků (většinou jen recenzovaných příspěvků, nerecenzované pouze ve formě abstraktu) o celkovém počtu cca 1 700 stránek a soubor všech příspěvků na CD.

Organizátoři děkují vedení školy a jednotlivým ústavům za podporu a pomoc při organizaci takto rozsáhlé konference. Poděkování patří sponzorům a mediálním partnerům (tito budou postupně uveřejňovat zajímavé příspěvky ze sborníku konference), díky kterým mohla být celá akce uspořádána. Organizační tým děkuje účastníkům 5. odborné konference doktorského studia za jejich účast a doufá, že tato akce kromě odborné stránky věci nemalou měrou přispěla i k navázání kontaktů se studenty z ostatních vysokých škol.

Doc. Ing. Albert Bradáč, DrSc.,
ředitel Ústavu soudního inženýrství

SUMMARY:

It has become a good tradition of the BUT Faculty of Civil Engineering that a doctoral study conference is held every year. This year's 5th Conference of Doctoral Students with international participation was held on 12th and 13th February 2003 organized by the doctoral students of the institutes of forensic engineering and structural economics and management supported by the faculty management. The conference was intended for all the students of doctoral programmes both in the regular and distance form of study.

Vysokoškolské vzdělávání v kontextu globalizačních tendencí

Jestliže se zamýšlíme nad východisky a předpoklady rozvoje vzdělávací soustavy v České republice, jejíž nedílnou součástí tvoří i terciární vzdělávání, musíme konstatovat, že jsou tu velké globalizační procesy, které se staly se všemi svými klady i zápory nedílnou součástí našeho života, podstatně ho mění a tím zároveň nutně ovlivňují postavení i poslání vzdělávacích soustav a výchovy.

Současný svět ve své rozpornosti a komplexnosti vyžaduje vzdělání s akcentovanou výchovou, vyplývající z toho, že prioritou ve vzdělání lidstva již není technický pokrok, ale právě lidská dimenze tohoto pokroku. Není jistě náhodou, že již v šedesátých letech minulého století si tuto skutečnost uvědomil J. F. Kennedy, když konstatoval, že zatímco 19. století bylo stoletím páry, 20. století bylo stoletím atomové energie a elektroniky, pak 21. století bude stoletím pedagogiky a psychologie. Člověk musí být vychován, aby dokázal zvládnout to, co sám dosud vytvořil svou vrcholnou technickou civilizací, kterou dospěl nikoliv do stavu většího bezpečí a blahobytu, ale naopak do stavu ohrožení lidstva a celé biosféry.

Za tohoto stavu nemohou výchova a vzdělání znamenat pouze rozvoj kognitivních struktur člověka, předání sumy poznatků. Základním cílem výchovy musí být mnohostranný rozvoj osobnosti s důrazem na vyváženost a všestrannost osobnostního rozvoje, tzn. nutnost stimulovat vedle intelektuálního rozvoje také rozvoj emocionální, volní, sociální, mravní a estetický.

A právě v tomto požadavku komplexního přístupu ke studentům je zakomponována výzva ke změnám i na technických univerzitách. Vždyť vzdělanost neznamená pouze osvojování vědy a techniky, případně profesních kompetencí, je nutno se snažit o celostní rozvoj osobnostního potenciálu studenta. Všichni, kdo se podílíme na vysokoškolské výuce, ať již v před-

mětech „výchovných“ nebo odborných, bychom se měli v rámci globálního přístupu k výuce vědomě snažit o aplikaci nejenom vědní výchovy, ale do své výuky zařazovat podle možností i aspekty výchovy interkulturní, mravní, estetické, ekologické; měli bychom vést studenty k tomu, aby vnímali globální problémy lidstva, jako jsou rozporné důsledky vědy a techniky, ochrana životního prostředí, důsledky rasové, etnické a náboženské nesnášenlivosti; měli bychom se snažit o zvýšení rezistence studentů vůči manipulaci multimediálními prostředky; ale především bychom neměli předávat svým studentům pouze množství informací, ale také vytvářet prostor pro přemýšlení, interpretaci, angažované diskuse, samostatné rozhodování, zaujímání hodnotících postojů.

Tím povedeme naše studenty k osvojování klíčových kompetencí současného vysokoškolsky vzdělaného absolventa, které zahrnují vedle odborné přípravy i náročnější intelektuální kvality, jako je kritické a samostatné myšlení, tvořivost, schopnost přistupovat komplexně ke vznikajícím problémům, chápat relativitu a pravděpodobnost místo kategorických soudů. Neustále probíhající změny vyžadují pracovníky motivované, flexibilní, kteří jsou schopni se stále vzdělávat. Zároveň se v podmínkách „informačních společností“ stávají nezbytnou součástí kompetence, jako je dovednost komunikovat, schopnost odpovědného chování, morálního rozhodování v rozporných situacích každodenního života.

PhDr. Ludmila Neuwirthová,
Ústav jazyků FEKT VUT v Brně

SUMMARY:

The paper deals with university education in the context of current globalization trends. It presents briefly the multidimensional and contradictory process of globalization which causes substantial changes in the content and conception of education. The author aims to stress the need for a new interpretation of education providing students not only with professional knowledge but also with personal qualities and values relevant from the point of view of democracy and humanism.

Senioři jsou vzorní studenti

Za vzorné studenty považují posluchače Univerzity třetího věku (U3V) profesori a docenti VUT v Brně. „Mají o výuku obrovský zájem, každá přednáška je pro ně společenská událost, vzorně plní své úkoly. Někteří z nich vedle studia navštěvují ještě počítačové kurzy. Většina z posluchačů závěrečného třetího ročníku si přeje, aby studium v nějaké formě pokračovalo. To zatím nebylo z kapacitních důvodů možné, ale hledáme řešení,“ říká tajemnice U3V Lenka Shromáždilová.

Univerzity třetího věku patří ve vyspělých státech světa již delší dobu ke standardním a vyhledávaným službám, kterými vysoké školy přispívají ke kvalitě života seniorů. Kromě přínosu vzdělávacího plní pro lidi důchodového věku stejně důležitou roli společenskou. Podle Lenky Shromáždilové se peníze investované do vzdělávání seniorů společnosti vrátí v jejich duševní pohodě. „Ti lidé jsou tak zaujati studiem, že nemají ani čas stonat,“ tvrdí tajemnice.

U3V na VUT v Brně působí již třetím rokem. Do třetího ročníku oborově členěného studia, rozděleného na osm specializovaných kurzů na jednotlivých fakultách, postoupilo 110 seniorů. Celkem se na U3V VUT v Brně vzdělává 250 posluchačů.

Komunikace, informatika, práce s počítačem, užívání Internetu, chemické prostředky pro použití v domácnosti, moderní a historická architektura, stavby století, letecká a kosmická doprava, současné bankovníctví – to jsou jen některé z oblastí, s nimiž se mohou seznámit v rámci U3V ti senioři, kteří si chtějí i v důchodcovském věku udržet životní elán a aktivitu a neztratit kontakt se životem mladší části společnosti.

Ve třetím ročníku je největší zájem o kurzy Teorie a dějiny umění, Jaderná energetika a její bezpečnost a Současná televizní technika a videotechnika. Hodně posluchačů se zapsalo také do kurzů Fakulty podnikatelské, které se zabývají drobným podnikáním nebo otázkami naší integrace do EU.

Cykly přednášek se konají jednou týdně. Na každé hodině dostanou posluchači text následující přednášky, aby o ní získali představu. Na konci ročníku obdrží úspěšní senioři osvědčení

o absolvování, na závěr studia po vypracování samostatné nebo skupinové práce na odborné téma diplom. Získané vzdělání nezakládá oprávnění k aktivní profesní činnosti.

Většina kurzů je plně obsazena, zájem seniorů dokonce převyšuje možnosti univerzity. Určitou kuriozitou je, že větší nával přichází v zimním semestru, na jaře totiž dávají někteří z aspirantů přednost svým zahrádkám. „Studuje u nás profesně i věkově široké spektrum seniorů. Nejstarším je dvaosmdesátiletý Vojtěch Trachtulec, ale máme i hodně posluchačů, kteří důchodový práh překročili teprve nedávno. Všichni ale vypadají tak o deset let mladší. Vždyť to jsou lidé, kteří byli vždy duševně aktivní, a je to na nich vidět,“ konstatuje Lenka Shromáždilová. Asi 60 procent posluchačů má středoškolské a 40 procent vysokoškolské vzdělání. Na univerzitě se neučí pouze lidé z Brna, ale dojíždějí i senioři ze Žďáru nad Sázavou, Vyškova, Adamova a odjinud.

Někteří z posluchačů U3V souběžně navštěvují také počítačové kurzy pro začátečníky i pokročilé nebo kurzy Internetu. „Počítačové kurzy jsou pro seniory velmi výhodné i finančně. Za celosemestrální výuku zaplatí od 680 do 750 korun, jinde by je stál dvoudenní kurz kolem dvou tisíc korun. Jsou ovšem v jiných dnech než výuka univerzity, a tak mimobrněnější studenti často přespávají v Brně u známých nebo spolužáků. Pro naše studenty pořádáme i společné odborné akce, jako byla například exkurze po památkách historické architektury po stopách Santiniho nebo exkurze do Jaderné elektrárny Dukovany,“ podotkla Lenka Shromáždilová.

Instituce, které v ČR nabízejí seniorům různé formy vzdělání, jsou sdruženy v Asociaci univerzit třetího věku (AU3V), která byla založena v r. 1993. Jejím sídlem se v loňském roce stalo VUT v Brně, předsedou byl již o rok dříve jednohlasně zvolen profesor Ing. Petr Vavřín, DrSc.

Připravil Igor Maukš

SUMMARY:

The BUT teachers think of the senior citizens attending the courses offered by the University of third age (U3V) as of their best students. „Their zeal is breath-taking, they view every lecture as a social event perfectly fulfilling every assignment“ says Mrs Lenka Shromáždilová, secretary in charge of U3V. At BUT, the U3V has entered its third year.

Informace

Přednáška místopředsedy Senátu Parlamentu ČR Ing. Mirka Topolánka

V aule Centra Vysokého učení technického v Brně, Antonínská 1, se uskutečnila pro studenty 14. února 2003 přednáška místopředsedy Senátu Parlamentu ČR a absolventa Fakulty strojního inženýrství VUT v Brně Ing. Mirka Topolánka na téma Evropská unie – hrozba, nebo příležitost?

V aule zcela zaplněné studenty, pedagogy a zaměstnanci VUT vzácného hosta přivítal rektor Prof. RNDr. Ing. Jan Vrbka, DrSc. Ing. Mirek Topolánek se ve své přednášce věnoval dopadům, které budou spojeny s naším vstupem do Evropské unie. Otevřeně poukázal na některé problémy, které nám členství v EU přinese. „Problématický je již samotný vývoj, kterým EU v současné době prochází. Naše republika tak podepisovala asociační dohodu vlastně s jinou organizací, než do které bude vstupovat. Jsem však přesvědčen, že pro nás není jiná cesta, a já osobně pro vstup České republiky do EU v referendu rozhodně hlasovat budu,“ řekl mimo jiné místopředseda Senátu.

Na přednášku navázala diskuse, ve které se vzhledem k následnému programu Ing. Mirka Topolánka v Brně ani na všechny zájemce nedostalo. Podle místopředsedy Senátu patří vysoko-

školských studentů mezi tu kategorii našich občanů, která nebude mít se vstupem do EU žádné problémy. „Studentům se v EU otevrou velké možnosti. Je však třeba o Unii vědět co nejvíce a udělat vše pro to, aby byla místem co největší svobody, a nikoliv prostorem byrokracie,“ zdůraznil Ing. Mirek Topolánek.

(mau)

Výstava Budoucnost brněnských brownfields na Fakultě stavební

Fakulta architektury spolu s Fakultou stavební VUT v Brně uspořádaly na přelomu února a března reprízu výstavy „Budoucnost brněnských brownfields“, která se v říjnu konala v Křížové chodbě Nové radnice v Brně. Brownfields – hnědá pole – je termín běžně užívaný urbanisty a architekty pro označení nevyužívaných nebo zanedbaných území bývalých průmyslových podniků zejména v centrech měst. Může se jednat o výrobní plochy, ale také bývalá zařízení železnice, přístavy, některé země sem zahrnují i opuštěné vojenské základny. Jedním z nejznámějších brněnských brownfields je například průmyslový areál Vaňkovky. Problémem, jak tyto zóny opět přivést k životu a znovu zapojit do městského organismu, se Fakulta architektury VUT v Brně zabývá už delší dobu. Od Grantové agentury ČR získala podporu pro výzkumný projekt „Stav a perspektivy výrobních území průmyslových měst České republiky“.

První fáze prací na tomto výzkumu se zaměřuje jednak na inventarizaci těchto území v městě Brně, jednak na studium zahraničních poznatků a jejich aplikovatelnosti v našich poměrech. Práce studentů Ateliéru výrobních staveb Fakulty architektury VUT v Brně byly prezentovány na obou výstavách. Jednotlivé práce zpracovávaly konkrétní brownfields v centru Brna

i v jeho vzdálenějším okolí, často se změnou funkce těchto území – z výrobní na obchodní a obytnou.

Výstava na Fakultě stavební se konala od 14. února do 7. března 2003 v hale budovy D pod záštitou děkana FAST Prof. RNDr. Ing. Petra Štěpánka, CSc., a s podporou Grantové agentury České republiky.

(vg), foto Ing. arch. Jiří Palacký

Pozemní hokejisté Techniky postoupili do extraligy

Více než třicet let čekali pozemní hokejisté VSK Techniky Brno na postup do nejvyšší soutěže. Letitý sen se naplnil až letos v únoru, kdy svěřenci trenéra Michala Krátkého vyhráli první ligu halové soutěže a posunuli se tak do extraligy.

„Už jsem ani nečekal, že se podobný úspěch některé naší hráčské generaci podaří,“ poznamenal k největšímu triumfu v historii klubu Jan Vrána, který v době svých studií Fakulty strojního inženýrství VUT v Brně na sklonku šedesátých let oddíl pozemního hokeje zakládal. Jako hráč ani jako trenér se však vytouženého postupu nikdy nedočkal. „Prakticky jsme sbírali jenom samá druhá místa, k elitě nám chyběl často krůček,“ říká zakladatel klubu. Jeho slova doplňuje člen další hráčské generace studentů Ivo Rosypal, který v současnosti oddíl vede jako předseda. „V určitých cyklech jsme vždy patřili ke kandidátům na postup,“ míní Rosypal.

Na extraligu dosáhli až hráči vedení trenérem Michalem Krátkým s věkovým průměrem kolem pětadvaceti let. „Jsou již sice dostatečně zkušení, možnost postupu s nimi ovšem v závěrečném turnaji první ligy pořádně zacloumala,“ směje se s odstupem několika dní kouč Techniky. „Co jsme díky nervozitě předváděli, muselo budít v našich příznivcích šilenství. Nakonec jsme ale vyhráli to, co bylo potřeba, a postup do extraligy nám neutekl,“ pochvaluje si jedna z opor Techniky, student posledního ročníku Fakulty strojního inženýrství Jan Klíma.

„Halová extraliga je pro nás velkou výzvou, na kterou se budeme připravovat prakticky sedm měsíců. Rádi bychom také získali pořadatelství jednoho z turnajů soutěže. Nutným klíčem

k úspěchu je ale zlepšení zázemí. Přestože jsme oddílem VSK Techniky Brno téměř čtyřicet let, neměli jsme paradoxně zatím nikdy možnost stabilně využívat sportovišť této školy. Tento problém přitom vzhledem k systému, který uplatňuje Centrum sportovních aktivit, nadále přetrvává. Doufám, že i díky našemu postupu konečně dojde k pozitivní změně a že se nám také podaří zlepšit finanční zázemí tak, aby si hráči cesty k extraligovým zápasům nemuseli nadále platit z vlastní kapsy,“ dodal trenér Krátký.

Filip Vrána, foto Lubomír Stehlík, Vilém Kratochvíl

Studentské projekty podoby Kohoutovického náměstí

Budoucí rozvoj brněnské městské části Kohoutovice byl tématem výstavy, která se konala od 25. února do 10. března 2003 v Centru volného času Ulita ve Stamicově ulici v Kohoutovicích. Výstava Kohoutovické náměstí představuje projekty studentů Ateliéru veřejných staveb Fakulty architektury Vysokého učení technického v Brně.

Ateliér veřejných staveb (www.fa.vutbr.cz) byl osloven Úřadem městské části Brno-Kohoutovice, zastoupeným starostou Ing. Jindřichem Misákem, aby zpracoval se svými studenty studii, která by řešila možnost budoucího rozvoje prostoru v oblasti trolejbusové zastávky „Voříškova“. Tato spolupráce navazovala na předcházející četné kooperace Fakulty architektury s městem Brnem, konkrétně na studii zpracovanou 1. ročníkem na rozhlednu v prostorách hotelu Myslivna.

Tentokrát se urbanisticko-architektonické studie zhostili studenti 6. ročníku magisterského stupně studia modulu Veřejné

stavby. Prostor řešilo celkem dvanáct dvoučlenných týmů pod vedením vedoucí ateliéru Ing. arch. Hany Ryšavé, CSc., a odborného asistenta Ing. Vítězslava Nového.

Práce studentů začala návštěvou místa, kde budoucí architekti získali přehled o konkrétní současné situaci, zároveň si pořídili nezbytnou fotodokumentaci a seznámili se i s představami zástupců samosprávy městské části. Výsledkem námětů a úvah studentů je grafická prezentace na panelech formátu A0, které budou v Centru volného času Ulita vystaveny až do 10. března.

V úterý 25. února proběhla v rámci vernisáže výstavy veřejná rozprava, během které mohla místní veřejnost přímo reagovat na předložené návrhy studentů.

Ing. arch. Hana Ryšavá, CSc.,
vedoucí Ateliéru veřejných staveb FA VUT v Brně

Rada vysokých škol má nové předsednictvo

Na prvním zasedání nově ustaveného sněmu Rady vysokých škol 6. února 2003 v pražském Karolinu bylo zvoleno nové předsednictvo pro funkční období 2003–2005. Staronovým předsedou se stal Doc. RNDr. František Ježek, CSc., ze ZČU v Plzni. Jednou z místopředsedkyň byla znovu zvolena i Doc. Ing. Eva Münsterová, CSc., z FSI VUT v Brně.

Na funkci předsedy RVŠ byli akademickými senáty vysokých škol navrženi Prof. RNDr. Jan Bednář, CSc. (UK Praha), Prof. Ing. Vladimír Haasz, CSc. (ČVUT Praha), Doc. RNDr. František Ježek, CSc. (ZČU Plzeň) a Doc. Dr. Ing. Vladimír Kebo (VŠB – TU Ostrava). Již v prvním kole získal nadpoloviční počet hlasů (99) Doc. RNDr. František Ježek, CSc., a byl tak zvolen předsedou Rady vysokých škol pro následující funkční období. Doc. František Ježek po vyhlášení výsledků volby poděkoval členům sněmu za vyslovenou důvěru a zdůraznil, že své zvolení cítí jako obrovský závazek.

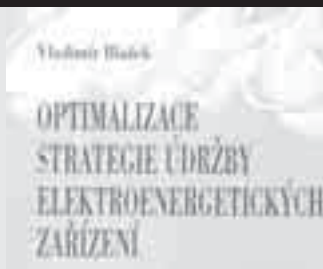
Ve volbách do funkcí místopředsedů Rady VŠ pro funkční období 2003–2005 delegáti zvolili Prof. RNDr. Jana Bednáře, CSc. (UK Praha), Prof. Ing. Vladimíra Haasze, CSc. (ČVUT Praha), Doc. Ing. Evu Münsterovou, CSc. (VUT v Brně) a Bc. Jiřího Nantla (delegát Studentské komory). Všichni navržení kandidáti obdrželi v prvním kole volby nadpoloviční počet hlasů. Doc. Münsterová poděkovala jménem všech zvolených místopředsedů za důvěru a ujistila členy sněmu, že budou i nadále pracovat nezištně a dobře ve prospěch vysokých škol.

Sněm uložil předsednictvu Rady vysokých škol vypracovat programové prohlášení Rady VŠ na léta 2003–2005. Sněm doporučuje předsednictvu vycházet při jeho sestavování z tezí předložených programovou komisí. Zasedání sněmu Rady vysokých škol se koná 15. května.

(Časopis Události přinese v příštím čísle rozhovor s nově zvolenou místopředsedkyní RVŠ Doc. Ing. Evou Münsterovou, CSc.)

(red)

Nové učební texty a publikace

FEKT
PROKEŠ, Aleš
 Rádiové přijímače a vysílače
 Přednášky
 2002 – 1. vyd. – 164 s., ISBN 80-214-2263-7

WILFERT, Otakar
 Optoelektronika
 Přednášky
 2002 – 1. vyd. – 121 s., ISBN 80-214-2264-5

MATOUŠEK, Antonín
 Elektrárny 1
 2002 – 1. vyd. – 150 s., ISBN 80-214-2269-6

DOBEŠ, Josef
 Modely polovodičových prvků
 2003 – 1. vyd. – 102 s., ISBN 80-214-2270-X

POSPÍŠIL, Jiří
 Stručný přehled teorie elektronických obvodů I – Teoretické základy. Výtah z přednášek
 2002 – 1. vyd. – 100 s., ISBN 80-214-2273-4

KASAL, Miroslav
 Směrové a družicové spoje
 Přednášky
 2003 – 1. vyd. – 98 s., ISBN 80-214-2288-2

Modelová studie vyzařování ultrazvukových sond.
 Výsledky měření projektu Grantové agentury ČR
 č. 102/00/0936
 2003 – 1. vyd. – 126 s., ISBN 80-214-2289-0

Technické aspekty zabezpečování jakosti
 Sborník přednášek
 2003 – 1. vyd. – 95 s., ISBN 80-214-2291-2

FSI
 Drsnost jako součást struktury povrchu
 Sborník přednášek ze semináře
 2002 – 1. vyd. – 120 s., ISBN 80-214-2063-4

Výsledky, přesnost a nejistoty v oboru měření délek
 Sborník přednášek ze semináře
 2002 – 1. vyd. – 120 s., ISBN 80-214-2064-2

REKTORÁT
Nakladatelství VUTIAM
Vědecké spisy Vysokého učení
technického v Brně

Edice PhD Thesis
PANTĚLEJEV, Libor
 Cyklická plasticita za vysokých středních napětí
 2003 – sv. 160 – 33 s., ISBN 80-214-2292-0

KOLÁŘ, Radim
 Předzpracování medicínských ultrazvukových tomogramů
 2003 – sv. 161 – 27 s., ISBN 80-214-2285-8

ŠUNKA, Josef
 Hodnocení informačního systému opatřování
 2003 – sv. 162 – 32 s., ISBN 80-214-2286-6

HRADEČNÁ, Ingrid
 Strategické řízení jakosti metodou nulových vad
 2003 – sv. 163 – 32 s., ISBN 80-214-2287-4

KOSTRHOUNOVÁ, Romana
 Stanovení fenolu a chlorfenolů ve vodách s použitím spektrofotometrie UV/VIS a HPCL po předchozím zkoncentrování na pevné sorbenty
 2003 – sv. 164 – 32 s., ISBN 80-214-2305-6

BĚLÁK, Viktor
 Určování trvanlivosti náradí při zpracování keramiky
 2003 – sv. 165 – 24 s., ISBN 80-214-2306-4

Edice Habilitační a inaugurační spisy
BLAŽEK, Vladimír
 Optimalizace strategie údržby elektroenergetických zařízení
 2003 – sv. 107 – 33 s., ISBN 80-214-2294-7

Summary:

(p. 15)
 Working with a computer, understanding the basics of computing technology, mastering the use of electronic mail, and using other services available on the Internet may be thought of as the modern literacy in the present world of information technologies. The young generation will learn how to use the Internet already in the elementary school while people in the productive age can attend the various courses offered or acquire such skills as part of their profession. The senior citizens, however, have not fully embarked upon this trend.

(p. 19)
 Education of Mechanical Engineers for the 21st Century is the title of a seminar held at the Faculty of Mechanical Engineering on BUT premises on 12th February 2003. The event was a follow-up to a conference organized by the Association of Mechanical Engineers in co-operation with VŠB-Technical University of Ostrava in 1996 which bore the title Education of Designers at Universities in Relation to the Czech Mechanical Engineering. The seminar aimed to analyse the demands on mechanical engineering graduates to meet the needs of the Czech industries.

(p. 23)
 From the next academic year, the BUT Faculty of Chemistry will offer an entirely new Chemistry and Foodstuff Technology programme. Students may choose from among the Foodstuff Chemistry and Biology study fields. Those with a Bachelor's degree may continue to study Foodstuff Chemistry and Biotechnology, a follow-up two-year Master's degree programme. Another Bachelor's degree programme prepared at the Faculty of Chemistry is one entitled Emergency Management and Protection of Population.

Sportparty 2003

Centrum sportovních aktivit (CESA) uspořádalo pro studenty VUT v Brně 17. února v tělocvičnách na Purkyňově ulici večerní Sportparty 2003. Součástí programu byl turnaj volejbalových deblů, bleskový miniflorbal, exhibiční ukázka bojových umění, lekce aerobiku nebo fotbalový turnaj dvojic. Následující den navázalo na sportovní akci zahájení elektronického zápisu do specializací tělesné výchovy. Vzhledem k obrovskému zájmu a nedostatečné kapacitě a propustnosti sítí došlo k jejich zahlcení a studenti museli dlouho čekat v elektronických frontách na přihlášení. „Musíme společně s útvarem CVIS intenzivně pracovat na tom, aby se celý systém přihlašování zlepšil a takové situace nenastávaly,“ uvedl ředitel CESA PaedDr. Jaroslav Bogdálek. O vzniklých problémech elektronického zápisu tělesné výchovy budou Události informovat v příštím čísle.

mau, foto Michaela Dvořáková

Ateliér kresby.

Ateliér malířství 1.

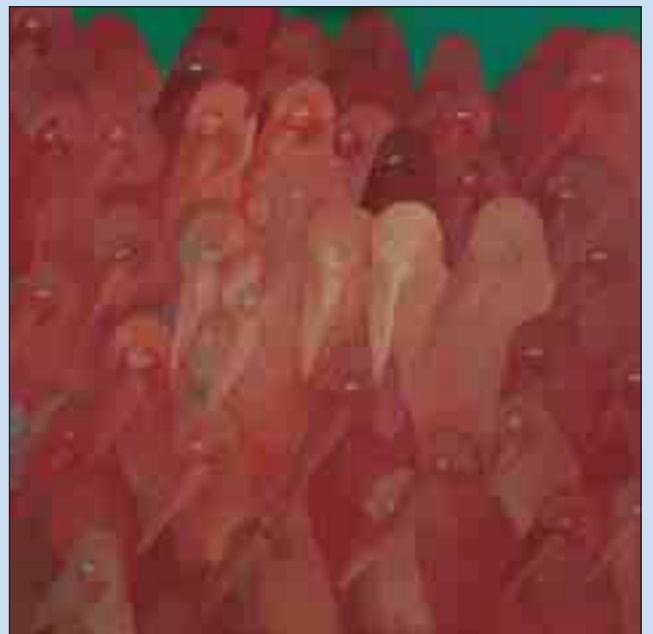
Klauzury
na FaVU 2003

Ateliér papír a kniha.

Ateliér grafiky.

Ateliér malířství 3.